Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 1 (2003) ♦ Вівторок, 5 січня 1999 року ♦ Ціна договірна

5 січня

✔ *1895 року вийшла праця Юрія Бачинського «Ukraina irridenta» («Україна невільна»), в якій уперше обгрунтована історична закономірність української незалежності*

✔ *1918 року в УНР уведено в обіг банкноти з написами українською, російською, польською та єврейською мовами*

✔ *1927 року у Харкові — тодішній столиці України — відкрито Клуб письменників (нині Будинок літераторів імені Василя Блакитного)*

✔ *1921 року народився швейцарський письменник Фрідріх Дюрренматт*

Лист на першу сторінку

Будемо разом!

Передплачую «Голос України» з дня його виходу, читатиму і весь 1999 рік. Останнім часом газета стала цікавішою в оформленні, об'єктивнішою і виваженішою за змістом. В ній знаходжу практично все, що мене цікавить у політичному, економічному, духовному житті.

Спасибі, шановні «голосоукраїнці», за змістовне, солідне й авторитетне видання, що, як ніхто із ЗМІ, твердо стоїть на захисті інтересів українського народу.

Хай нам усім щастить і здоровиться в Новому році!

***Ярослав ВОЙЦЕШКО,** вчитель.*

Деражне Костопільського району Рівненської області.

«А ще був випадок...»

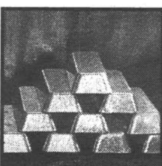
Під цією рубрикою в останньому торішньому номері «ГУ» ми оголосили конкурс-жарт: треба було вгадати, хто з відомих сучасних політичних діячів ховається за «дідморозівськими» бородами. У перший робочий день нового року ми отримали телеграму з Драбова, що на Черкащині. Не відомий нам передплатник Харченко впізнав усіх: Марчука, Кравчука, Онопенка, Кононова, Рябця, Костенка, Вітренко. На жаль, сам громадянин (чи громадянка) Харченко ні свого імені, ані адреси не повідомив. А, за умовами конкурсу, на переможця чекає цінний приз. Отож озовіться, невідомий читачу!

Євро запровадили. Позиція долара під загрозою?

З 1 січня 1999 року 11 з 15 країн Євросоюзу ввели нову грошову одиницю — євро. Нині євро використовують лише у безготівковій формі, а також для проведення котирування на біржах та в інших фінансових операціях. Готівкові євро з'являться 2002 року. Із 15 країн ЄС вирішили поки що не переходити на єдину валюту Великобританія, Данія і Швеція, а Греція ще не відповідає фінансовим показникам, які вимагаються для цього.

Як вважають оператори валютного ринку України, нова європейська валюта є для суб'єктів господарювання України доволі перспективною щодо її використання під час розрахунків за зовнішньоекономічними контрактами. Згодом євро може стати основною валютою розрахунків за експортно-імпортними контрактами.

За прогнозами європейських бізнесменів, нова єдина валюта євро прийде на зміну долара в міжнародних розрахунках через 20 років після її введення.

Хоровод для гномів

Поруч із високою ялинкою на головному майдані столиці всі перевтілювалися у маленьких казкових героїв. І в тій іпостасі почувалися дуже природно: а хіба Новий рік — не казка? Її за звичкою чекаємо протягом року і в неї — так належить усім нормальним казкам — надто маленький вік: одна ніч...

Та яка! Це злочин — просидіти її біля вампіра-телевізора. Адже якщо хочеться див і неймовірних пригод, слід обов'язково потинятися феєрично освітленими новорічними вулицями.

(Закінчення на 9-й стор.).

99 Прогнози

Сонце, мороз, відлига

Волинський журналіст Володимир Лис, який займається прогнозуванням погоди, черговий раунд спостережень почав у суботу, 26 грудня минулого року. В природі тоді відбувся процес свого «проектування». Саме того дня було сонячно, морозно, вітер міняв напрямок кілька разів. Отже, січень має бути таким. Його початок, як і кінцівка грудня, буде морозною, без опадів. Помірно морозна погода із сонечком і хіба що невеликим захмаренням має тривати до кінця першої декади (8 — 9 січня). На початку другої — сніжок з переходом у дощик. Середина місяця — теж із сонцем і відлигою. В кінці другої декади почне знову холодати, після снігу в середині третьої декади — короткочасні, не надто дошкульні морози. А взагалі, опадів має бути мало, вони можливі лише 10 — 12 і 24 — 25 січня, 17 і 31-го. Решта часу — сонечко з морозом (перша декада), сонце і плюсова температура (в другій), сонце — на початку третьої декади і лише кінцівка першого місяця 1999 року — похмура.

Спорт

Переможний заспів року

Хокеїсти юніорської збірної України посіли перше місце на чемпіонаті світу в групі В і вийшли до найсильніших.

Спортивну добірку читайте на 16-й стор.

У номер

Загинуло шестеро гірників

Увечері 2 січня на шахті імені Кірова компанії «Луганськвугілля» стався вибух. Загинуло шість чоловіків, один отримав поранення — з опіками верхніх дихальних шляхів і органів зору доставлений в реанімаційне відділення обласної клінічної лікарні. Його стан лікарі розцінюють як задовільний. Гірники загинули під час проведення буровибухових робіт.

Шахта імені Кірова — одна з найстаріших на Донбасі, відкрита 1888 року.

Минулого року у вугільній галузі загинуло майже 350 шахтарів. Кожна тисяча тонн видобутого вугілля коштує життя

❍ *Землетрус силою 3 бали стався у Закарпатті. Жертв і руйнувань немає*

❍ *У Києві вибухом ручної гранати поранено 5 осіб*

❍ *24 пожежі гасили у столиці у перші дні нового року*

P. S.

У номер

✔ Київ

Газ, до речі, якраз

Розпочато постачання туркменського газу в Україну. Ціна за блакитне паливо на російсько-українському кордоні коливатиметься від 68 до 72 доларів за тисячу кубометрів. Передбачається, 60% вартості «Нафтогаз України» сплачуватиме товарами і послугами, 40% — у ВКВ. До кінця року заплановано отримати 20 млрд. кубометрів туркменського газу.

В уряді грядуть зміни

Про це в одному з інтерв'ю повідомив Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко. Зміни пов'язані з тим, що, за словами В. Пустовойтенка, у Верховній Раді фактично створено урядову коаліцію за участі фракцій Народно-демократичної партії, Партії зелених, Соціал-демократичної партії (об'єднаної), а також за підтримки фракцій Селянської партії, Народного руху, «Незалежних» і частини фракції «Громади».

За словами В. Пустовойтенка, кадрові зміни в Кабінеті міністрів провадитимуться після затвердження концепції адміністративної реформи. Мета — підвищення ролі апарату уряду.

Казки під ялинкою

На прем'єрській новорічній ялинці в Києві Валерій Пустовойтенко вручив подарунки п'яти студентським сім'ям столиці.

Новорічну ялинку було організовано в Палаці мистецтв «Український дім» для молодіжних родин з дітьми.

Вітаючи студентські родини з Новим роком і Різдвом Христовим, прем'єр наголосив, що підтримка молоді є пріоритетним напрямом у діяльності уряду, а також у розроблюваній Кабінетом міністрів програмі «Україна—2010».

Зокрема, уряд має намір максимально опікуватися і допомагати молодіжним родинам, щоб «з'явилося якнайбільше дітей».

Любові і злагоди

Шановні співвітчизники, колеги, друзі газети «Голос України» та її шанувальники! Прийміть мої сердечні вітання і найкращі побажання з нагоди Нового року та Різдва Христового! До традиційних новорічних і різдвяних побажань щастя, здоров'я, добробуту особливо бажаю вам, вашим родинам, рідним і близьким Віри в Правду, Добро, Справедливість, Надії на краще майбутнє, Любові і Злагоди в суспільстві. Буде Віра, Надія, Любов — будемо ми і Україна.

З повагою і вдячністю за підтримку народний депутат України полковник Григорій ОМЕЛЬЧЕНКО.

Немає свята щедрішого

Більш як три з половиною тисячі дітей з усіх регіонів України побували в неділю на президентській ялинці в Києві. Президент України Леонід Кучма відвідав у неділю театралізовану виставу в палаці «Україна» «Новорічна космічна одіссея», водив хороводи з дітьми, запалив головну ялинку в палаці.

Вітаючи дітвору, Леонід Кучма був відвертий: «Нема свята більш красивого і доброго, ніж Новий рік. З ним пов'язано надії на майбутнє, надії на те, що в 1999 році життя буде краще, ніж у минулому».

Цього року в палаці «Україна» проводиться 20-та, ювілейна, новорічна ялинка, головний режисер-постановник і автор сценарію вистави — Борис Шарварко. На президентській ялинці дарували дітям книги, ліхтарики, подарунки. Під час зимових канікул відбудеться 35 вистав, котрі відвідають більш як 10 тисяч дітей.

Новорічне свято з участю Президента України Леоніда Кучми

Фото Валерія СОЛОВЙОВА (ДІНАУ).

З новим бюджетом!

Депутатам вдалося досягти компромісу

Коментар

Таке вітання лунало 31 грудня у кулуарах Верховної Ради після того, як народні обранці після кількагодинних дебатів усе-таки проголосували за першу статтю державного бюджету на поточний рік. Хоча, щиро кажучи, такий підсумок почав видаватися малореальним, коли навіть голосування у поіменному режимі не принесло довгоочікуваного результату.

Перипетії бюджетного процесу були драматичні: раз у раз не вистачало всього кілька голосів, і знову — виступи від мікрофонів, аргументи, цифри і факти... Що не кажіть, а в суперечці можна знайти істину. Так воно, майже за сім годин до Нового року, і сталося. Чи не вперше цим складом парламенту вдалося знайти компроміс. І не тільки між урядом та Верховною Радою, а й між фракціями парламенту. Зрозуміло, насамперед завдяки виваженій, конструктивній позиції не тільки Голови Верховної Ради Олександра Ткаченка, а й лідерів фракцій, Комітету з питань бюджету. Власне, народні депутати, які входять до складу цього комітету, разом з урядовцями зуміли узгодити позиції, які зачіпали інтереси регіонів і центру, різних галузей.

Зокрема, на 2,2 мільярда гривень збільшено видатки, що їх виділяють регіонам. Понад те, напевне, вперше у поточному році запроваджено автоматичний режим дотування областей. Установлено нормативи відрахувань від усіх видів податків, податку на додану вартість тощо, які й стануть джерелом наповнення місцевих бюджетів. По суті, цим рішенням, з одного боку, ліквідовано мало не феодальну залежність керівників місцевої влади від сваволі і примх урядовців, а з другого — знімається підгрунтя для протистояння регіонів і центру. Окрім того, місцеві органи, по суті, отримують змогу ще й самі заробляти кошти. І головне, зароблене не перераховуватимуть у спільний «казан».

Наступний крок, на який пішли урядовці, — зменшення майже на 400 мільйонів гривень суми обслуговування внутрішнього і зовнішнього боргу, а отже, збільшення на цю суму фінансування охорони здоров'я, освіти і культури. На 80 мільйонів гривень збільшено фінансування судової влади. І на стільки ж скорочено затрати на утримання державного апарату.

Варто звернути увагу і на те, що 1,8 мільярда гривень буде спрямовано на розвиток агропромислового комплексу. І не тільки на закупівлю сільськогосподарської продукції, а й на становлення сільськогосподарського машинобудування. А це — близько трьох мільйонів робочих місць!

Звичайно, сьогодні не можна стверджувати, що Верховній Раді вдалося створити бездоганний головний фінансовий документ країни. Недаремно народні обранці прийняли рішення проконтролювати хід його виконання за підсумками першого кварталу і в разі потреби скоригувати його. Однак підстави для оптимізму є. Передбачено, що дефіцит бюджету становитиме один відсоток від внутрішнього продукту, який у поточному році планується у розмірі 124 мільярдів гривень. Витрати консолідованого бюджету — 25,135 мільярда, що дає підстави сподіватися на фінансування бюджетних установ у повному обсязі.

Одне слово, Верховна Рада зробила ще один крок до вдосконалення бюджетної системи і, як підкреслив Олександр Ткаченко, до розробки Податкового кодексу.

Насамкінець відзначу ще один передноворічний подарунок народних депутатів — вони продовжили дію приватизаційних сертифікатів до 15 лютого поточного року.

Володимир КОРОЛЮК.

Нічого іншого, крім... виборів

99 Прогноз

Найменш вірогідною подією 1999 року мешканці України вважають ліквідацію заборгованості в зарплаті, пенсіях, субсидіях. Це засвідчують дані опитування, проведеного в грудні Українським інститутом соціальних досліджень і Центром «Соціальний моніторинг». Усього було опитано 1840 респондентів у 12 регіонах України віком від 15 років і старших.

Так, коли малоймовірною ліквідацію боргів із соцвиплат вважають 46% опитаних, то геть неможливою — 23%, 1% все ж таки впевнений, що це відбудеться.

Серед найвірогідніших подій попереду істотне зростання цін — 23% опитаних упевнені в цьому, а 54% вважають цілком можливим, 5% — малоймовірним, і лише 1% категорично заперечує таку можливість.

Перемогу нинішнього Президента України Леоніда Кучми на наступних виборах глави держави малоймовірною назвали 26%, можливою — 19%, абсолютно неможливою —15%, упевнені в його перемозі 2% опитаних.

Водночас 22% припускають, що Президентом буде обрано представника лівих сил, на думку 12% респондентів, це — малоймовірно, 5% упевнені в такому результаті, 4% вважають це абсолютно неможливим.

«АвтоЗАЗ—DAEWOO» — у пошуках стратегії

Сьогодні у Дніпропетровську СП «АвтоЗАЗ—DAEWOO» відкриває новий салон з продажу власних автомобілів.

24054 автомобілі, з яких 11128 — «Таврії» і 12926 — DAEWOO, виготовлено спільним україно-корейським підприємством «АвтоЗАЗ—DAEWOO» за 8 місяців 1998 року. А ось реалізувати вдалося тільки 44 відсотки.

Оскільки СП не має намірів працювати на склад, то його рада директорів прийняла рішення про призупинення виробництва автомобілів у січні. В цей час працюватимуть тільки спеціалісти з підготовки виробництва автомобілів ЗАЗ-1103 та поліпшення моделей ЗАЗ-1105 «Таврія-фургон» і ЗАЗ-1102 «Таврія-комбі».

Негаразди з реалізацією випущених у Запоріжжі та Іллічівську автомобілів не дали змоги раді директорів затвердити виробничу програму СП на 1999 рік. Відомо, що в першому кварталі планують випустити 1,5 тисячі «Таврій»...

За словами голови ради директорів СП Олександра Сотникова, великі сподівання покладалися на отримання від DAEWOO 20 мільйонів доларів кредиту на розвиток мережі передпродажної підготовки та обслуговування автомобілів. Але кредит і досі не надано. Олександр Сотников вважає, що подальше зволікання з ним тільки погіршить позиції СП на вітчизняному ринку автомобілів. На словах поки що лишається й домовленість про створення єдиного розповсюджувача на ринку України.

Угодою між корейською та українською сторонами передбачалося впродовж 10 років інвестувати в спільне підприємство «АвтоЗАЗ—DAEWOO» мільярд 280 мільйонів доларів. Наполягати на такій сумі інвестицій за нинішніх умов, переконує О. Сотников, може тільки «мрійник» або «самовбивця». Тому вже розпочато розробку нового бізнес-плану, який змінить — у бік зменшення — суму інвестицій для СП. Якою вона буде, стане відомо десь у травні і значною мірою залежатиме від того, наскільки серйозним є «переляк корейського партнера кризою в Росії...» Олександр Сотников категорично відкидає можливість припинення діяльності СП. Голова ради директорів оцінює як помилкову позицію керівництва DAEWOO, яке вважає досягнутий рівень продажу 1998 року максимально можливим для України й наполягає на створенні на його основі нового бізнес-плану. Українська сторона погоджується на зменшення масштабності інвестиційного проекту, але наполягає на проведенні агресивнішої маркетингової політики на ринку України. Більше того, домагається виконання зобов'язання з боку DAEWOO щодо експорту 50 відсотків автомобілів СП.

Оскільки на сьогодні в раді директорів СП однакова кількість голосів з обох сторін — по 6, то жоден із партнерів не може наполягти на прийнятті власної позиції. Що буде, коли DAEWOO надасть кредит у вищезгадані 20 мільйонів доларів й тим самим забезпечить собі сьомого члена в раді директорів, сказати важко. Поки що О. Сотников усі надії покладає на здоровий глузд у пошуку компромісу. Але повністю готовий до того, що більшість у раді директорів матиме корейська сторона, бо тоді прийматимуться конкретні рішення, буде стратегія, а разом із нею і конкретизується відповідальність за діяльність СП.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

За ким піде «цукровий Донбас»?

Схоже, за будь-ким, хто пообіцяє підсолодити життя

Регіон: політичний спектр

У «цитаделі» НДП — безнадія і сум

Наче про сьогоднішній день писав земляк вінничан Михайло Коцюбинський. «Пливе у сірій безвісті нудьга, пливе безнадія, хлипає сум». Ще один наш земляк — Анатолій Матвієнко — недавно повторив ці слова. Під час свого останнього приїзду в округ лідер НДП від побаченого і почутого, як кажуть, за голову взявся. В інтерв'ю одній із обласних газет народний депутат щиро визнав, що «...ситуація є непростою, а у деяких випадках виходить з-під контролю і вимагає серйозних рішень та їх реалізації». Далі він казав ще відвертіше: «Якщо не замислитися найперше над тим, як сконцентрувати зусилля, щоб поліпшити ситуацію, то наступні вибори просто будуть уже не потрібні ні людям, ні Україні в цілому». Однак, за словами Матвієнка, дедалі менше ті, хто причетний до управління державою, думають про це, бо вже опікуються комбінаціями наступних виборів.

Не знаю, чи відносить політик до таких вінницьких керівників, які є його соратниками по партії, але справи у найбільшій сільськогосподарській області держави кепські. Злидні обсіли подолян — далі немає куди. Півтора-два роки в більшості господарств селяни працюють, не отримуючи «живих» грошей. Звідки їм узятися, якщо ті господарства у боргах, як у шовках. Якщо навіть усю вирощену й вироблену протягом року продукцію реалізувати, то виручених коштів не вистачить для розрахунків із кредиторами. Не тому, що поля перестали врожаїтися. Торік на них зібрано майже два мільйони тонн хліба, це у середньому по одній тонні на кожного мешканця області. Матимуть вінничани найбільше цукру. Нелегко він дався — кожен десятий гектар буряків довелося копати вручну, але результат — ось він! А кінці з кінцями звести не можуть: держава загнала селянина у такий глухий кут, з якого вибратися непросто.

На межі відчаю опинилися й інші працюючі. Заборгованість із виплати зарплат зросла уже на 51 відсоток і сягнула 231 мільйона гривень. Щоб було зрозуміліше, уточню: кожному, хто ще не втратив роботу, держава вже винна грохи більш як 500 гривень. Це за умови, що середня зарплата невелика: у січні—вересні вона становила 127,8 гривні.

Найважче людям похилого віку. Їх в області 600 тисяч — кожен третій її мешканець. Разом із працюючими, кількість яких приблизно така сама, вони становлять переважну більшість електорату. Та їхні думки сьогодні не про вибори. Хворі, немічні люди молять Бога лише про одне: аби допоміг їм дожити до того дня, коли нарешті принесуть довгоочікувану пенсію.

Нині пенсіонерам, як, до речі, всім іншим, хто не може дочекатися платні, «добровільно-примусово» пропонують взамін «солодку» валюту. Дякувати — буряки вродили. На жаль, солодше від того нікому не стає. Із середини листопада стало ще складніше. Перед святом Михайла прийшла зима. Морози так напосілися, що й досі нема можливості відігріти душу й тіло. Людей із в'язанками дров чи ріща на плечах можна зустріти будь-де в області — так рятуються від холоду. Придбати тверде паливо не кожному по кишені, тим паче пенсіонерам. Як розповіли в обласному управлінні Пенсійного фонду, Кабмін зробив їм ведмежу послугу. Раніше в рахунок заборгованості вони могли отримати вугілля. Тепер така операція проводиться тільки за умови нарахування ПДВ. Паливо від того стало «золотим» — жодної пенсії не вистачить, щоб його купити.

«Стиха хлипає сум...» ще й тому, що дедалі більше моїх земляків передчасно йдуть з життя. Статистика страшна: протягом року помирає населення одного невеликого району (!). У школах з голоду непритомніють діти. Декому з них сняться котлети. А від почутого в Шаргородському районі мурашки пробігли по спині. Хлопчик розповів у класі, що бачив уві сні картини... голодомору.

— В області, на мою думку, є всі передумови для соціального вибуху, — так прокоментував нинішню ситуацію вінницький політолог, доктор наук, професор Віталій Балицький. До відчаю доведена не одна, а більшість соціальних груп. Як тільки вони об'єднаються, владі буде непереливки.

Хто у Вінниці при владі, я уже згадував. Перші керівники області, окремі їхні заступники, начальники управлінь, частина тих, хто керує районами, — все це одна команда НДП. Щоправда, це не підстава говорити про високий авторитет обласної організації. Сталося так, швидше, бо перед від'їздом до Києва на роботу в парламент, лідер партії залишив на керівних посадах «своїх» людей. Тоді як кількісно вінницькі «ендепісти» не є перші в регіоні.

Місце «дуелі» — вулиця Соборна

5400 партійців налічує в області ВО «Громада». Для порівняння: осередок НДП має 4681 особу. Найбільш відомий представник «громадівців» в області — міський голова Вінниці Дмитро Дворкіс.

Приміщення міськради, як і облдержадміністрації, — на одній вулиці, Соборній. Однак у «гості» один до одного керівники не ходять. Між ними давно чорна кішка перебігла. Конфлікт, що триває уже, якщо не помиляюся, більше чотирьох років, добряче надокучив вінничанам. Бо коли з'ясовують стосунки (все це оприлюднюється через «свої» засоби інформації), люди залишаються напризволяще. Як кажуть, голови чубляться, а в когось чуби тріщать.

Після виборів за міського голову взялися ще й члени новоствореного громадсько-політичного об'єднання «За врятування Вінниці». Вони вимагали проведення референдуму за достроковим відкликанням з посади міського голови. Пікетували приміщення ради. Провели навіть на площі перед міськрадою імпровізований «спектакль» «Прощання з Дворкісом». Серед учасників, кажуть, був дехто з працівників облдержадміністрації. Дворкіс звернувся з листами-заявами до Президента, Верховної Ради, Генпрокуратури, звинувативши учасників акції в розпалюванні міжнаціональної ворожнечі в місті. На ті само адреси надійшли листи від членів згаданого вище об'єднання. У них міського голову звинувачують у порушенні закону про вибори.

Ситуація нагадує ту, що свого часу була в Одесі. Дехто каже, що вінницькі події можуть розгортатися за одеським сценарієм. Поживемо — побачимо. Поки що «дуель» на Соборній триває.

Якщо говорити про Д. Дворкіса, з його іменем чи не найбільше пов'язано становлення регіональної організації «Громади». Вінницький осередок виріс, як кажуть, на очах. Але, незважаючи на чисельність, «громадівці» не мають великого впливу на серця вінничан. А після скандалу, пов'язаного із затриманням у Швейцарії Павла Лазаренка, про зростання авторитету, мабуть, не доведеться говорити. Ті, хто представляє в області НДП, як на мене, теж не завжди виправдано тішать себе сподіваннями на широку підтримку. Якщо це не так, чому тоді в червні на виборах вінничани віддали перевагу не їм, і не «громадівцям»?..

«Більшість знову піде за комуністами»

Вінницькі комуністи (їх організація за чисельністю —третя), на перший погляд, не заявляють про себе так голосно, як їхні опоненти. Вони не роздають безкоштовно ліки на великі суми, як це робить НДП. Не залучають артистичний «бомонд», що легко вдається декому з опонентів. Однак у людей, особливо старшого покоління, до «червоних» велика довіра. 45 відсотків голосів, відданих за комуністів вінничанами на виборах (30 відсотків з них становили голоси пенсіонерів) — яскраве тому підтвердження.

Утім, і тут не все так просто, як здається на перший погляд. Засвідчивши свої симпатії в цілому до партії, мої земляки водночас «прокотили на вороних» (у одномандатному окрузі) її обласного лідера. Та Віктор Петров балотувався одночасно й за партійним списком.

Мій співрозмовник, політолог В. Балицький прогнозує повторення ситуації на наступних виборах. "Згадаєте моє слово, — каже Віталій Григорович, — більшість вінничан знову піде за комуністами. У час, коли соціальна напруженість дійсно доходить до «точки кипіння», нинішньому Президенту можуть вдруге повірити лише окремі виборці».

Партій багато — діла мало

За даними обласного управління юстиції, на Вінниччині зареєстровано 26 партійних організацій. До того ж, їх кількість постійно зростає. Але які з них заявили про себе на повен голос? Узяти для прикладу аграріїв. 3310 членів об'єднує в собі їхня обласна організація. Кому-кому, а їм є до чого докласти рук. Треба підставити плече у справі реформування потужного АПК, потребують допомоги селяни-товаровиробники, фермери теж сподіваються на чиюсь підтримку... Але говорити про активну участь і вплив аграріїв у їх вирішенні, гадаю, не варто.

Серед правих найчисленнішою є організація Народного руху — 2027 осіб.

«Рухівці», як кажуть, постійно у русі: вони беруть участь у різноманітних акціях, культурницьких заходах. Результативності їм додає те, що зазвичай мають собі за помічників цілий ряд громадських організацій — «Просвіту», Конгрес української інтелігенції.

Соціалістам вести роботу складно: 1120 осіб — сила невелика. Але якщо вони на виборах об'єднаються з комуністами, — політолог В. Балицький каже, що це цілком ймовірно, — вийде міцний «кулак». До числа більш-менш потужних можна віднести організації Партії справедливості та Ліберальної. Вони відповідно нараховують 980 і 940 членів. Решту організацій, не в образу сказано, мій співрозмовник називає клубними, об'єднаннями за «інтересами». Який вплив на політичну ситуацію може мати, скажімо, організація Партії захисників Вітчизни у 27 осіб? Удвоє більше членів має осередок Партії праці. Період становлення проходить організація Партії духовного, економічного і соціального прогресу, зареєстрована кілька місяців тому.

Розібратися, «хто є хто» і хто чого вартий, дуже непросто. Хоч «круглий стіл» проводь. Чому б ні? Тільки хто за таке візьметься, якщо у Вінниці дефіцит аналітиків? Принаймні, тут не створено жодного, нехай невеликого, аналітичного центру. Тільки в одному із чотирьох вузів є кафедра політології —педуніверситеті ім. М. Коцюбинського. Проте після скорочення кадрів на ній залишилося лише сім викладачів. Їм, звичайно, не до політичних аналізів — встигнути б навчальний процес забезпечити.

Замість коментаря. *Електорат, як жартома висловився співрозмовник, — справа тонка. Можна додати: і —непередбачувана. Тому, якщо за час, що залишився до виборів, на політичному небосхилі раптом з'явиться зірка, яка засліпить інші, їй повірять. Бо, як висловився у розмові один із виборців, такий собі відвертий чолов'яга, з тих, хто правду-матінку ріже в очі, «мені байдуже, хто буде при владі — лиш би людям добре жилося». Спробуй такому заперечити.*

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Півсотні чисел за п'ять років

Перший ювілей «Народознавства» — п'ять років з дня виходу — збігся з появою 50-го числа. Щомісячна фольклорно-етнографічна газета публікує матеріали про українську ментальність, народну традиційну культуру, символіку, обряди, звичаї, усну творчість, ремесла...

— Газета цілком надається для сімейного читання, — каже редактор—засновник видання Микола Дмитренко. — Вона стала добрим порадником учителям, вихователям, науковцям, працівникам культури, студентам, учням. Ми постійно друкуємо розробки уроків, сценарії свят і вечорів, цікаві наукові розвідки, статті для розуму й душі.

Видає часопис і свою бібліотеку. Отож побачили світ два десятки видань загальним накладом майже півмільйона примірників. Це відомі загалу посібники «Уроки з народознавства», «Як писати твори», «Українська мова: зошит-посібник для 5 класу». А також оригінальні книжки: «Українські символи», «Символіка сновидінь», «Словник символів», «Весілля» (опис обряду, 800 пісень, мелодії танців), антологія віршів та пісень про Матір «Синівська молитва», збірники народних загадок, повір'їв, прикмет, байок.

Часопис можна передплатити в січні на перше півріччя 1999 року. Для того треба переказати 12 гривень на розрахунковий рахунок редакції 26009301110284 у Лівобережному відділенні Проінвестбанку України в м. Києві, МФО 322119. Код редакції: 21509021. Кореспонденцію на ім'я головного редактора М. Дмитренка можна надсилати за адресою: 253222, Київ-222, а/с 18.

Хроніка. Факти. Події

✔ Москва

Третьою будеш?

З 2000 року буде створено єдиний бюджет Союзу Росії та Білорусії на основі єдиної валюти, заявив перший віце-прем'єр РФ Вадим Густов. За його словами, єдиний бюджет будуватиметься «за моделлю ЄС». Голова Держдуми Геннадій Селезньов позитивно відгукнувся про заяви Густова, хоча й не виключає, що до Росії і Білорусії може пристати Україна.

✔ Нью-Йорк

Терорист — захисник мусульман

Саудівський мільйонер Усама бен Ладен, якого США звинувачують у вибухах американських посольств у Кенії і Танзанії, підтвердив, що хоче отримати у своє розпорядження зброю масового ураження для «захисту мусульман».

✔ Вашингтон

Дружина продовжує справу чоловіка

Президент американського Червоного Хреста Елізабет Доул має намір залишити свій пост і балотуватися від республіканців на наступних президентських виборах. Елізабет Доул — дружина Роберта Доула, основного суперника Клінтона на минулих виборах глави Білого дому. За опитуваннями, вона викликає у американців найбільший захват, поступаючись лише Мадлен Олбрайт. Держсекретар США, до речі, не може балотуватися в президенти: вона народилася не в Америці.

✔ Пхеньян

Розгромити легко. Збудувати важко

На вулицях північнокорейських міст поступово почали змінюватися гасла. Войовничі заклики розгромити імперіалістів зникли — з'явилися оформлені гасла про будівництво «могутньої процвітаючої чучхейської держави на корейській землі». «Прославимо нинішній рік як рік великого повороту в справі будівництва могутньої держави!» — це гасло тиражується в пресі й по телебаченню. Керівництво КНДР заявляє про новий етап у житті країни.

✔ Грозний

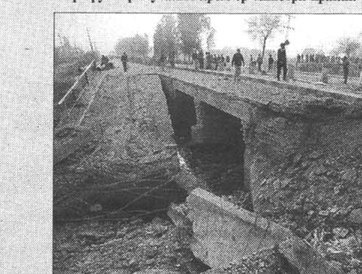
Чечня віднині живе за законами шаріату

Тільки «100-відсотковий перехід до шаріатських норм приведе республіку до політичної стабільності, економічного розквіту», вважає віце-президент Чечні Ваха Арсанов. Він висловив цілковиту підтримку рішенню верховного шаріатського суду від 24 грудня 1998 року про зупинення законотворчої діяльності парламенту, як такої, що суперечить нормам шаріату, і передання цих функцій державно-релігійній раді «Шура», чию діяльність передбачено Кораном.

✔ Ісламабад

П'ять хвилин врятували прем'єрові життя

Результатом «змови антидержавних сил» назвав уряд Пакистану диверсію на автошляху за 35 км південніше від міста Лахор. Потужна бомба вибухнула під невеликим автомобільним мостом лише за п'ять хвилин до того, як по ньому мав проїхати кортеж глави ісламабадського уряду Наваза Шаріфа, який прямував до свого заміського маєтку. Вибухом убито трьох робітників-шляховиків і поранено кілька осіб, у тому числі поліцейського, який відповідав за безпеку на маршруті прямування прем'єр-міністра країни.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

Фото АП.

Що треба, аби дитинство було щасливим?

Коли про цю поїздку дізналася перша леді, то висловила бажання познайомитися з дітьми

Побувати в Сеулі? Надто вже нездійсненна мрія. Навряд чи двадцятьом українським дітям спадало на думку, що вони отримають такий грандіозний новорічний подарунок — 18-денні канікули в Південній Кореї. І хоча діти у своїх мріях іноді летять навіть на Місяць, але ці діти дещо відрізняються від своїх однолітків: доволі дорослі проблеми їм доводиться розв'язувати.

Річ у тому, що у них серйозні проблеми зі здоров'ям. І головний винуватець відомий — Чорнобиль. Коли восени минулого року в Україну прибув голова парламентської асоціації дружби «Республіка Корея — Україна» пан Кім Янг Джин, його український колега, голова аналогічної групи Верховної Ради Анатолій Раханський розповів і про цю біду. Все почуте настільки вразило південнокорейського депутата, що він пообіцяв організувати лікування дітей у найкращій клініці Сеула. Деякі з них мешкають нині у Євпаторії, куди їхні батьки переїхали після аварії. Але були й дітикияни з корейської діаспори. Та діагнози у них майже однакові: проблеми зі щитовидкою, кров'ю, шлункові захворювання...

Але ця стаття зовсім не про медичні аналізи, пігулки та поставлені діагнози. Вона — про звичайне людське співчуття до горя дітей з далекої України. Скажемо чесно, не кожний кореєць знає, де знаходиться наша країна. Деякі навіть не розуміють, що 1986 року історію України поділено на два етапи: до Чорнобиля і після. Але бажання хоч чимось допомогти дитині, яку бачиш уперше в житті, — про це змовчати неможливо.

Що робили діти більшу частину «корейських канікул»? Ні, вони не нудилися у лікарняних палатах. Були й атракціони, і екскурсії до «Лотте ворд» (своєрідний корейський «Дісней ленд»), і подорожі країною, і зоопарк, і... Та хіба все перерахуєш?! Так само не можливо назвати в одній статті всі фірми, що фінансували цю не дуже дешеву поїздку. Іноді навіть важко було зрозуміти, на чиї плечі покладено головну роботу щодо організації подорожі: парламенту, уряду, бізнесменів або... церкви. І кому скільки коштувала ця подорож. І не лише вона. Забігаючи наперед, скажу: коли діти вийшли з Борисполя, то за величезними сумками, наповненими подарунками, деяких малюків навіть видно не було.

«Я не спромігся б оплатити цю подорож, — признався пан Кім Янг Джин. — Але я поділився цією ідеєю зі своїми друзями і знайомими. Корейські авіалінії вирішили оплатити переліт, уряд — лікування, компанія атомної енергетики — п'ять днів перебування в Південній Кореї... Коли про цю поїздку дізналася перша леді, то висловила бажання познайомитися з дітьми і запросила їх до себе на обід. Це, сказати щиро, унікальний випадок».

Що ж до зустрічі з першою леді — пані Лі Хі Хо, то, як зазначила вона під час урочистого обіду, Південну Корею надзвичайно стурбувало повідомлення про Чорнобильську аварію: «Ми співчуваємо вашому горю і готові поділити його»...

Або тому, що поїздку було організовано на такому високому рівні, або з іншої причини, та перебування наших дітей у Республіці Корея викликало таку цікавість місцевої преси, що іноді навіть закрадалася думка: може, все це — чийсь рекламний трюк? І ви зрозумієте чому: душевне добро у нас останнім часом у такому дефіциті, що ми просто розучилися вірити в його щирість і безвідплатність. За словами пана Кім Янг Джина, знайти таку велику кількість бажаючих взяти участь в організації подорожі вдалося саме тому, що люди, з якими він говорив, розуміли — це треба не депутатові, а хворим дітям.

Тепер вони вдома: напевне вже розпакували подарунки і зробили фотографії. Якщо чесно, багато хто з них не хотіли їхати з Кореї, хоча, звичайно, дуже скучили за батьками і друзями. Проте протягом 18 днів вони зрозуміли, що таке щасливе дитинство. І в свої десять—чотирнадцять років уже усвідомили: воно може в них скінчитися набагато раніше, ніж рідна країна вийде з економічної кризи.

Наталя ФІЛІПЧУК.
Сеул—Київ.

Балтійцям не потрібні шенгенські візи

З 1 березня цього року громадяни країн Балтії зможуть подорожувати європейськими державами Шенгенської зони без віз. Таке рішення ухвалив Шенгенський виконавчий комітет на останньому в минулому році засіданні. Водночас Латвія, Литва та Естонія зобов'язалися підписати угоду про репатріацію їх громадян, які незаконно облаштувалися в країнах Європейського союзу, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Шенгенська конвенція, що набрала чинності навесні 1995 року на території десяти європейських держав, охоплює нині більшу частину Євросоюзу, крім Великобританії, Ірландії та Скандинавських країн. Конвенція передбачає, зокрема, скасування паспортного контролю на внутрішніх кордонах між цими державами, загальний імміграційний режим для іноземців, тісну взаємодію в боротьбі зі злочинністю.

«Німецька хвиля» говоритиме українською

В Україні нині важко, і наша програма буде на часі

Так, 1 лютого 1999 року після вже добре знайомих багатьом радіослухачам позивних вийде в ефір перша програма радіостанції «Німецька хвиля» українською мовою.

Російською вона вперше прозвучала 1 серпня 1962 року. Нині її передачі транслюються з Кельна 35 мовами, а загальний обсяг мовлення становить 88 годин на добу.

Якою буде програма для українських слухачів? Про це інтерв'ю кореспондента «ГУ» з головним редактором радіомовлення російською, а тепер і українською мовою Міодрагом ШОРИГОМ.

— Пане Шоригу, з українською програмою виходите в ефір ви не в найсприятливіші для України часи. Готуючи передачі, чи враховуватимете, скажімо, що країна переживає глибоку економічну кризу?

— Ми не підгадували саме цей час — так вийшло само собою. Задумали випускати програму українською мовою майже п'ять років тому. А що в Україні нині важко, то наша програма буде на часі. Адже, крім обов'язкових новин з усього світу, оглядів світової і німецької преси, ми, наприклад, багато розповідаємо про німецько-українські відносини, інтеграційні процеси у Європі, про те, як здійснюються ринкові перетворення на території колишньої НДР. На мій погляд, це надзвичайно корисний досвід для всіх країн Східної Європи.

— Тобто ви пропонуватимете своєрідні рецепти для України? Щось на зразок гри «Роби, як я!..»

— Борони Боже! Ми ніколи не відступаємо від нашої філософії — не змішувати інформації і коментарі, не повчати, не нав'язувати власної думки. Ми лише даємо слухачам якнайбільше інформації, а висновки вони спроможні зробити самостійно. А от думки зарубіжних експертів щодо процесів, які відбуватимуться в Україні, у наших передачах прозвучать обов'язково. Мені здається, що українським слухачам буде цікаво почути оцінку неупереджених спостерігачів чи аналітиків. Звичайно, ми ні в який спосіб не втручатимемося у внутрішні справи вашої держави. Та й не забувайте, що ми — професійні журналісти, а не вчителі.

— Програма готуватиметься спеціально для України чи ви лише робитимете переклад з іншої мови, скажімо, російської?

— Ні, програму готуватимемо лише для України. Звичайно, блок світових новин ми даватимемо такий, як і для інших регіонів, а решту інформації так чи інакше буде пов'язано з Україною.

— Хто готуватиме передачу?

— Поки що над нею працюватимуть шість співробітників. Це — професійні журналісти, які однаково добре володіють і українською, і німецькою мовами, добре знають і Україну, і Німеччину. Частина їх перейшла у «Німецьку хвилю» з Бі-бі-сі, частина приїхала з Києва. З часом редакція розшириться.

— Коли можна слухати передачі «Німецької хвилі»?

— Щоранку, з 7.30 до 8.00 на коротких і середніх хвилях.

Інтерв'ю взяла Валентина ПИСАНСЬКА.

На знімку: Міодраг Шориг.

Хроніка законотворення

Верховна Рада України: друга сесія чотирнадцятого скликання

29 грудня минулого року Верховна Рада, на доповідь міністра економіки Василя Рогового, повернулася до обговореного раніше законопроекту змін і доповнень до чинного Закону «Про оподаткування прибутку підприємств». Поправками пропонувалося 20 відсотків амортизаційних відрахувань зосередити в загальнодержавний кошторис. Закон було прийнято в цілому. Але затверджено ставку не 20, а 10 відсотків, причому з підприємств усіх форм власності.

Далі продовжився розгляд проекту державного бюджету на 1999 рік. Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко оприлюднив процедуру роботи, запропоновану узгоджувальною радою. Вирішено було проголосувати насамперед макропоказники — дефіцит і прибуткову частину, а згодом — витратну. Пояснення давали міністр фінансів Ігор Мітюков, голова/парламентського Комітету з питань бюджету Юлія Тимошенко, Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко.

Оскільки ні урядовий проект макропоказників, ні варіант Комітету Верховної Ради з питань бюджету потрібної кількості голосів не набрали, на пропозицію головуючого знову зібралась узгоджувальна рада. Після її засідання розпочалося голосування. Нарізно жодна з контрольних цифр обох проектів не пройшла. Був, зрештою, затверджений компромісний пакет показників. За нього віддано 272 голоси.

Сесія схвалила в цілому зміни до чинного Закону «Про фіксований сільськогосподарський податок» стосовно сплати збору на державне пенсійне страхування.

* * *

30 грудня 1998 року зміни до законів «Про ставки акцизного збору і ввізного мита на деякі товари (продукцію)» щодо бензину і «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» стосовно торгівлі бензином були прийняті в цілому.

Сесія схвалила зміни до Закону «Про державне регулювання виробництва і торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, алкогольними напоями і тютюновими виробами» (стосовно маркування).

Далі Верховна Рада продовжила розгляд у другому читанні проекту закону про державний бюджет на 1999 рік. Пояснення давав міністр фінансів Ігор Мітюков, опонувала йому голова парламентського Комітету з питань бюджету Юлія Тимошенко. Голосування, вже з першої статті, було проблематичним. Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко запропонував перерву для засідання узгоджувальної ради, після чого пленарна робота продовжилася. Тривав гострий діалог «запитання — відповідь», обмін думками з місць. Але й наступний тур голосування не дав бажаного результату.

Після 18-ої години відновилися пленарні засідання. Серед коректив до проекту, запропонованих узгоджувальною радою, визначальними стали, зокрема, збільшення дотацій місцевим бюджетам, посилення державної підтримки агропромислового комплексу, скорочення витрат на управління.

Головуючий запропонував бюджетному комітетові та урядові доопрацювати проект і продовжити його розгляд 31 грудня.

* * *

31 грудня перед тим, як продовжити бюджетний процес, сесія розглянула й схвалила в цілому зміни до двох чинних законів про державну виконавчу службу та про державну програму приватизації на 1999 рік. Поправкою до останнього, зокрема, запропоновано подовжити термін реалізації приватизаційних і компенсаційних сертифікатів до 15 лютого 1999 року.

Відновився розгляд у другому читанні проекту закону про державний бюджет на 1999 рік.

Після тривалого бурхливого обміну думками, додаткового уточнення визначальних показників розпочалося постатейне голосування законопроекту.

Народні депутати прискіпливо зважували кожну цифру доходів і видатків.

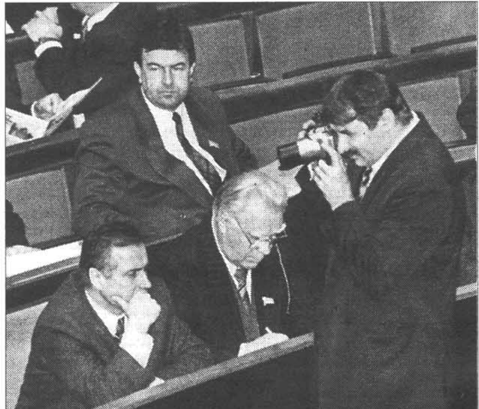
Найбурхливіше обговорювалася стаття 4, що визначає видатки за функціональною класифікацією. Йшлося про те, щоб перерозподілити кошти з деяких інших галузей на користь освіти. Зрештою, півмільярда гривень, доданих їй, вирішили справу. За статтю було подано 307 голосів. Далі народні депутати швидше й легше доходили порозуміння. Узгоджувалися і підтримувалися стаття за статтею аж до заключної. Було вилучено дві статті як такі, що не є предметом цього закону, і одна — як редакційно помилкова.

Підсумкове голосування було також складне і багаторазове. Та все-таки Закон про державний бюджет на 1999 рік прийнято в цілому (226 — «за»).

Наприкінці засідання виступив Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко. Він підсумував роботу сесії на порозі нового року, закликав не займатися політичними чварами, а докладати зусиль до того, щоб швидше поліпшувалося життя наших людей, щоб упевненіше відбувалося становлення держави Україна в світовому співтоваристві. Він сердечно привітав усіх співвітчизників з Новим роком.

Перший тиждень січня народні депутати працюють у виборчих округах.

Пленарні засідання другої сесії відновляться 12 січня.

Прес-служба Верховної Ради України.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Служба через дружбу

Зареєстрована національна секція МПА

У боротьбі зі злочинністю не повинно бути кордонів, як не повинно їх бути і в стосунках між людьми різних держав, об'єднаних метою — захищати світ від жорстокості та насилля. Цей принцип покладено в основу діяльності нової громадської асоціації, зареєстрованої торік — Української національної секції Міжнародної поліцейської асоціації. Про неї наша розмова з президентом УНС Міжнародної поліцейської асоціації генерал-лейтенантом міліції, ректором Національної академії внутрішніх справ України Ярославом КОНДРАТЬЄВИМ.

— Ярославе Юрійовичу, «органи» і громадська організація, навіть в наш стрімкий час — поєднання не зовсім звичайне...

— Нормальне, я вважаю, поєднання. Час відмовитися від сприйняття МВС тільки як «караючого меча». Тож ідея створення такої організації схвалена і підтримана керівництвом нашого міністерства. І це не данина моді, а потреба дня. Втім, Українська національна секція Міжнародної поліцейської асоціації не нова штатна структура МВС, а, підкреслюю, громадська інституція. Головне, що пов'язує її з правоохоронною системою — люди. Членами асоціації можуть бути тільки поліцейські (в нашій країні міліціонери), причому і діючі, і пенсіонери, незалежно від раси, статі, рангу тощо. А мета створення такої організації — об'єднання у своїх лавах кращих представників правоохоронних відомств, фахівців своєї справи, здатних зміцнювати авторитет міліції в державі та за її межами, обмін професійним досвідом, освоєння новітніх методик та знань, розвиток соціальної та культурної діяльності.

— Мета хороша і... великомасштабна...

— Ну а навіщо ставити перед собою дрібні цілі. Це стосовно вашого натяку з приводу масштабності. Так, ми тільки організувалися. Так, непроста економічна ситуація в країні... Все це зрозуміло. Але в цій роботі оптимізму додає те, що наші партнери надійні. Міжнародна поліцейська асоціація існує з 1950 року. Її членами є представники 62 країн світу. Це понад 240 тисяч чоловік. І хоча українська секція наймолодша, нас прийняли до МПА на XV конгресі разом з Угандою, але з допомогою більш розвинутих національних секцій ми, як то кажуть, станемо на ноги. До речі, вже створені регіональні відділення у Львові, на Закарпатті, Донеччині, в Луганській, Сумській областях, у Криму і нещодавно зареєстроване Київське міське відділення. В перспективі такі організації будуть створені в усіх областях України.

— Хотілося б почути, за рахунок чого існуватиме й розвиватиметься секція.

— Насамперед, за рахунок внесків її членів, спонсорської допомоги фізичних та юридичних осіб, консультативної і просвітницької роботи. В перспективі плануємо вести госпрозрахункову діяльність, як це поширено в інших країнах. Скажімо, в Німеччині, Англії, Франції, Австрії, США національні секції мають свої невеличкі готелі, відділення бюро подорожей, міні-видавництва, тобто ті господарські структури, які дають змогу здійснювати і пропагувати ідеї асоціації. Передбачаю ваше запитання, що асоціація може стати банальною ширмою для «крутого» бізнесу. Це не так. Статут МПА досить жорсткий і його виконання контролюється суворо та ефективно. Честь мундира — не просто фраза, а наріжний камінь у діяльності Міжнародної поліцейської асоціації. І наш славнозвісний слов'янський підхід — хотіли як краще, а вийшло те, що вийшло — не проходить. А крім того, наша організація діятиме в системі фінансово-правового поля України. Тобто всі вимоги з боку фіскальних органів — обов'язкові, ясна річ, і для нас.

— А що конкретно стоїть за постулатами «міжнародне співробітництво», «розвиток культурних зв'язків», «соціальна допомога»? Кому, коли і в який спосіб все це реалізовуватиму?

— Злочинність, як ви знаєте, не має національності й кордонів. Більше того, сьогодні кримінальні структури переростають у транснаціональні. Боротися з ними дедалі важче. І, думаю, не помилюсь, коли скажу, що нині навіть аси оперативних служб часто-густо бувають безпорадні, коли сліди злочину тягнуться за кордон. В нинішніх умовах знання міжнародного права, традицій, звичаїв інших народів вкрай необхідні для ефективної, грамотної, я сказав би, «тонкої» роботи наших правоохоронців. На жаль, сьогодні ми ще мало обізнані з новітніми методами зарубіжних колег боротьби із злочинністю, їх набутком та навичками. Ці «прогалини» можуть привести, в кращому випадку, до банальних «ляпів» в роботі, а то й до більш серйозних наслідків. Чи не знадобиться тут обмін досвідом, який пропонує асоціація? Безперечно. В році, що минув, кілька представників України, членів нашої секції, вже побували у таких закордонних відрядженнях. До речі, в Німеччині знаходиться чудовий інформаційно-освітній центр МПА «Замок Гішборн», де обмінюються досвідом члени асоціацій. Оце і є приклад міжнародного співробітництва. Невеличкий з багатьох.

«Соціальна допомога». Сьогодні міліціонер — представник відповідальної і, прямо скажемо, небезпечної професії. Люди у формі і гинуть, і травмуються, страждають їх близькі. Є тут робота для нашої організації? Звичайно. І на нинішній момент ставимо перед собою стратегічне завдання — сприяти вирішенню питання про надання працівнику міліції статусу державного службовця. Це розв'язало б безліч проблем: від правових до суто побутових. А наші ветерани? Нехай наша посильна допомога цій категорії людей буде символічна — ліки чи невеличкий набір продуктів до свята. Головне тут увага, якої не завжди вистачає... А ось трапилась біда на Закарпатті, жахлива повінь. 300 міліціонерів області постраждали. Ми зв'язалися з президентом МПА, паном Армандом Жаміне, з приводу допомоги потерпілим. І нещодавно надійшло повідомлення, що на цю біду відгукнулося вже шість зарубіжних національних секцій, які готові надати гуманітарну допомогу. Це реальний прояв девізу асоціації — «Служба через дружбу».

«Розвиток культурних зв'язків». Торік ми прийняли вже кілька невеличких груп зарубіжних колег. Так один з англійців, такий собі справжній «бобі», признався: «Я б і десятої частки не побачив того, що побачив у Києві, якби цю поїздку організовувала найпопулярніша, найдорожча туристична фірма Англії». Ще один нюанс. Коли член асоціації, навіть його близькі, потрапляють в чужій країні в якусь непередбачену ситуацію, він може прийти до місцевих колег і отримати допомогу та підтримку. Культурні зв'язки — це й численні спортивні заходи. Проводити турніри з дзюдо, різних видів єдиноборств, автомотоспорту, стрілкових видів між членами асоціації, як кажуть, сам Бог велів. Ясна річ, що я розповідаю про здобутки тих національних секцій, які працюють не рік, не два. Ми ще тільки на початку шляху. Попереду велика робота, але в нас перед очима прекрасний приклад для наслідування.

Розмовляв Микола БАРСУК.

У номер

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про проведення у Львівській області експерименту з призначення пенсій органами Пенсійного фонду України

Стаття 1. Провести у Львівській області протягом 1999 року експеримент з призначення пенсій органами Пенсійного фонду України.

Стаття 2. Пенсії у Львівській області на період проведення експерименту призначаються районними, міськими і районними у містах відділами Пенсійного фонду України.

Стаття 3. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування і діє по 31 грудня 1999 року.

2. Кабінету Міністрів України:

розробити та затвердити Положення про порядок проведення експерименту у Львівській області з призначення пенсій органами Пенсійного фонду України, передбачивши при цьому збереження чисельності працівників органів соціального захисту населення, пов'язаної з проведенням експерименту;

узагальнити результати проведення експерименту та доповісти Верховній Раді України до 1 березня 2000 року.

Президент України
Л. КУЧМА.
м. Київ,
22 грудня 1998 року.
№ 329-XIV.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про вдосконалення митного забезпечення, яке застосовується до товарів та інших предметів, що перебувають під митним контролем

З метою посилення контролю за товарами та іншими предметами, які експортуються з України та імпортуються в Україну, під час їх переміщення по території України до завершення митного оформлення, запобігання несанкціонованому доступу до таких товарів та інших предметів, що перебувають під митним контролем:

1. Державній митній службі України:

здійснити заходи щодо запровадження з 1 лютого 1999 року нового виду пломб з порядковим номером і зображенням державної символіки України як одного із засобів митного забезпечення щодо товарів та інших предметів, які експортуються з України та імпортуються в Україну;

визначити у місячний строк порядок пломбування товарів та інших предметів, які експортуються з України та імпортуються в Україну і перебувають під митним контролем, передбачивши у ньому, зокрема, пломбування транспортних засобів, контейнерів, місткостей та інших місць, де знаходяться або можуть знаходитися відповідні товари та предмети, а також занесення інформації про накладення пломб до товаросупровідних і митних документів із засвідченням такої інформації голографічною міткою.

2. Кабінету Міністрів України визначити у місячний строк порядок справляння та розмір митного збору за застосування митного забезпечення у вигляді пломб, зазначених у пункті 1 цього Розпорядження, передбачивши спрямування одержаних коштів до Державного бюджету України; при визначенні розміру митного збору виходити із суми, що дорівнює 3 екю за кожну пломбу.

Президент України
Л. КУЧМА.
м. Київ,
30 грудня 1998 року.
№598/98-рп.

✓ Фотофакт

У курортному Бердянську стала до ладу нова поліклініка площею дві тисячі квадратних метрів. Привітав колектив медичної установи міський голова Валерій Баранов (на знімку праворуч).

Фото Бориса ДВОРНОГО (ДІНАУ).

Європейці

Майбутнє належить відкритим країнам з вільною економікою, низькими податками та прозорими кордонами

Кожен народ хоче, щоб його держава була великою.

Чи стане народ України в ряд високорозвинених, чи так і буде пасти задніх, тільки називаючись європейським, але насправді відторгнений Європою за дурість та убогість?

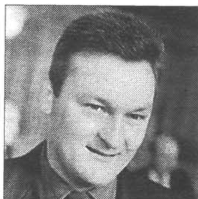
Ми — європейці. Географічний центр Європи — в Україні.

У нас найродючіший грунт, чудовий клімат, найвищий освітній рівень, але нас ніде не вважають європейцями, тому що в нас злиденне населення, величезний апарат державного управління. Посилення державного контролю через податки придушує країну. Держава керує всім і вся, намагаючись вижати зі злиденних підприємств усе, що у них ще залишилося. І здається, що з цього стану злиднів немає виходу.

У парламентському залі, у комітетах, у фракціях розглядають закони, постанови, та в очах депутатів немає віри, що наше становище зміниться. А відсутність віри — це животіння.

Усім уже відомо, що з цієї ситуації ми вийдемо різким революційним шляхом. Нам не дано вже іншого. Надто потужна структура національного чиновництва, надто розрослися органи контролю і надто консервативні їх погляди.

Революційна ситуація в державі не завжди має вигляд масових заворушень.

Мовчазний протест, несплата податків, невиконання законів, поява нових лідерів — ось початок революції в головах. Тільки-но люди зрозуміють, що українське економічне диво можливе, воно відбудеться. Як казали древні: «Вони думають, що можуть — отже, можуть».

Ми надто довго чекали на рятівну ідею для України, щоб відвернутися від неї. Комуністична та соціалістична ідеї вже були — тепер потрібна ідея «гармонії і краси».

Згідно з тлумачним словником Ожегова: «Гарна — це така, що приносить насолоду поглядові, приємна зовнішністю, гармонійністю, стрункістю, прекрасна» і водночас «сповнена внутрішнього змісту, високоморальна...» А це означає: гарна країна чарує не тільки своїм зовнішнім виглядом. У ній ніколи не будуть прийняті негарні закони, що працюють проти своїх громадян. У гарній країні закони повинні відповідати вимогам доцільності і працювати на піднесення добробуту її громадян. Особисте щастя кожного є найголовнішим клопотом гарної і незалежної країни. Саме таку країну ми й закликаємо будувати.

Замисліться! Європа відкриває кордони — ми закриваємо. Європа вводить єдину валюту — ми встановлюємо валютні коридори. Американці знижують податки — ми збільшуємо їх.

Час зупинитися, час сказати: ні, так далі жити не можна! Маса безробітних, позбавлених волі та бажання працювати людей зметуть усе, встановлять тиранію, і після масових жертв знову повториться незалежність.

Нашим громадянам потрібна зайнятість, робота, зарплата і пенсія.

Хто може гарантувати, що внаслідок повільних реформ через 2 роки будуть зарплати й пенсії? Ніхто? Отже, не беріться! Люди вже не можуть чекати.

І якщо ні, то чому не ввести єдиний 10%-ний податок, що відкриває кордони, дати гарантії незмінності законодавства і протягом 40 років не змінювати ставку оподаткування?

Наведемо декілька цифр: ВВП у 1997 р. становив (у валютному еквіваленті) 60,6 млрд. доларів, рівень зібраних податків — 16 млрд. доларів (26,1%), при цьому економіка пішла ще більше в тінь, ніж була, чимало підприємств зупинилися через високу вартість продукції.

План на 1999 р.: ВВП — 34,4 млрд. доларів, зібрати податків необхідно 8,8 млрд. доларів (35%).

Божевільні податки вбивають ВВП, а їх щороку дедалі збільшують і збільшують.

Які ще потрібні докази того, що саме податки і штат податкових інспекторів, який розрісся, як ракова пухлина, знищують залишки вітчизняного виробництва?

Кого ми ошукуємо? У нас уже фактично немає ВВП.

Ми з вами, панове, зупинили господарську діяльність в Україні. Та, що в тіні, тихенько пропадає.

Саме всі ми, не знаючи, що робимо, зупинили заводи, закрили фабрики і продовжуємо знищувати інфраструктуру.

І тепер ми просто зобов'язані позбавитись податкової пухлини різким введенням єдиного 10%-ного податку від доходів.

Саме 10%-ний податок вдихне життя у скалічену промисловість, саме 10%-ний податок зробить Україну великою державою із заможними громадянами.

Свята місія нашого покоління — відкрити шлях до вільної праці.

Нам усім набридло бути злиденними, давайте станемо найбагатшими у Європі!

Геннадій БАЛАШОВ,
народний депутат України.

Верховенство міжнародного права

На черговій зустрічі голів Верховних судів країн континенту, що проходила в жовтні 1998 року у Києві, обговорювалася, зокрема, Європейська Хартія про статус суддів. Яке значення для служителів Феміди має цей документ? Що в ньому закладено?

Відповідаючи на це запитання, треба зробити невеликий екскурс у минуле.

Вступивши 1995 року до Ради Європи, Україна взяла на себе певні зобов'язання. Насамперед прийняти Конституцію, внести відповідні зміни та доповнення до нашого законодавства, здійснити правову реформу і тим самим досягти правової стабільності в державі.

У червні 1996-го Верховна Рада прийняла Конституцію України. В ній зазначено, що «Україна є суверенна та незалежна, демократична, соціальна, правова держава», що в країні «визнається та діє принцип верховенства права». Міжнародні договори, ратифіковані парламентом, є частиною національного законодавства держави, яка визнає верховенство міжнародного права.

Ратифікувавши певні угоди Ради Європи, Україна зобов'язалася виконувати та впроваджувати на своїй території Європейську Конвенцію про захист прав та основних свобод людини і протоколи до неї, численні нормативно-правові акти відповідних органів Ради Європи, а також документи, що мають рекомендаційний характер.

До числа останніх належить і Європейська Хартія про статус суддів, ухвалена зібранням представників судових систем континенту 10 липня 1998 року у Страсбурзі. І хоча, повторюю, Хартія не обов'язкова для впровадження, вона як документ є важливим інструментом забезпечення незалежності та неупередженості судової влади.

Документ відображає принципове положення про незалежність суду та його роль у суспільстві як гілки влади, діяльність якої спрямована безпосередньо на забезпечення захисту прав та основних свобод людини та громадянина.

Хартія фіксує такі основні засади функціонування судової влади: добір, комплектування та початкова підготовка суддів; призначення на посаду та незмінюваність суддів; підвищення по службі; відповідальність суддів; винагорода за працю та соціальний захист суддів; припинення перебування на посаді судді.

Хартія має сприяти реалізації національних законів про статус суддів. Не закріплюючи обов'язків, визначаючи національні традиції, Хартія визначає напрям, якого мають дотримуватися країни.

Цей важливий документ слід сприймати на-

самперед як засіб забезпечення певних гарантій громадянам. Бо саме громадяни є суб'єктами, справи яких розглядатимуться незалежним та неупередженим судом. У Хартії підкреслено, що сприяння незалежності представників третьої влади є «необхідним для зміцнення верховенства права та захисту індивідуальних свобод у демократичних державах». Створення цього документа вимагало саме життя. Від української сторони в його розробці брали участь суддя Верховного суду Віктор Кононенко і автор цієї статті.

Підсумовуючи, висловлю впевненість, що Хартія про статус суддів сприятиме створенню необхідних умов для успішної діяльності справді незалежного суду, який стане гарантом верховенства закону та захисту прав і свобод громадян.

Тамара ПРИСЯЖНЮК,
суддя Верховного суду України.

Міністерство закордонних справ України висловлює співчуття співробітникові консульського управління МАЦАРСЬКОМУ Петрові Олександровичу з приводу передчасної смерті **його матері.**

Вони гадають, що можуть — отже, можуть

Де шукати гроші для пенсій?

Розповідає голова парламентського Комітету у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів Віталій Луценко

У комітетах Верховної Ради України

Не сумніваюсь, багатьом громадянам, які слухали два тижні тому радіотрансляцію сесії Верховної Ради, коли розглядалися три пенсійні законопроекти, запам'ятався початок виступу В. Луценка.

« ... Розуміємо, що ці заходи (запропоновані комітетом у його законопроекті. — Авт.), доцільніше здійснити в рамках загальної пенсійної реформи... Але далі неможливо миритися із злиднями та жебрацтвом наших пенсіонерів, які доведені державою до вимирання. Час для роздумів минув. Ми маємо захистити від голодної смерті тих, хто захищав нашу Вітчизну, піднімав її з руїн та попелу, а сьогодні просить, благає від нас підтримки та милосердя...».

Автор цих рядків одразу вирішив зустрітися з Віталієм Івановичем, бо його слова аж просилися на газетну шпальту. А, виявляється, і сам Луценко шукав такої зустрічі... Чому?

— Ви знаєте, певен: треба поспішати. По-перше, жахливо, що люди просто вимирають. За рік тих наших батьків і матерів уже стало менше на кілька сот тисяч. По-друге, урядова чиновна машина заведена на певний лад і, якщо до прийняття бюджету-99 ми не встигнемо щось зробити, геноцидні процеси триватимуть, ще й загостряться. Ось чому комітет старався встигнути з проектами до бюджетного рішення. Розумію, щось, може, не все, як слід, підготували. Від цього, певен, залежить доля законопроекту про пенсії за особливі заслуги. Хоча й попри його недоліки, хіба не сором такій державі, як наша, не знайти мізеру коштів, щоб хоч трохи підтримати тих, ким ми зовсім недавно пишались...

До мене звернулася заслужена артистка України, композитор, член Асоціації естрадних діячів, віце-президент Центру творчої реабілітації інвалідів, сама інвалід дитинства, Людмила Захарівна Єрмакова. Вона не може позбутися думки, що уряд свідомо поставив у ці жахливі умови недавню гордість нації - визнаних діячів науки, виробництва, культури, що вони зливають на 59 гривень? Адже їх жменька, та й вимирають день у день...

І це свята правда. Міністерство праці та соціальної політики підрахувало: Героїв Радянського Союзу залишилось 623 особи, Героїв Соціалістичної Праці — 1860, кавалерів Ордена Слави — 49, академіків — 386, народних та заслужених діячів культури і мистецтв —1811, осіб, нагороджених медалями «За відвагу» (чотирма і більше) — 18 чоловік. Усього 10 тисяч 611 громадян. Громадян, якими ми пишаємось і маємо пишатись. Бо то наша славна історія, бо то зерна, з яких так чи інакше зросла нинішня (хай іншого гатунку) і зростатиме майбутня еліта нації. І ми, виходить, вважаємо, що вона не гідна дожити віку хоча б за мізерного достатку?

Ні, тут щось не так. Ота брудна хвиля суцільного паплюження всього минулого, пов'язана з тоталітаризмами, авторитаризмами й іншими -ізмами, залляла нам очі так, що й зерна від полови не відрізнимо. І це страшно. Бо є така вселюдська мудрість: хто не шанує свого минулого, той не має майбутнього. А ми хочемо його мати. І говоримо про якийсь курс... Курс реформ, трансформування економіки й суспільства на правових, демократичних засадах. То невже й шлях до цього раю мощений людськими жертвами?

Шкодую, що цей законодавчий акт не вдалося відразу прийняти в цілому. Шкодую й звертаюсь до черствих сердець тих моїх колег по парламенту, які, волею випадку ставши можновладцями, дозволяють собі жирувати на незароблені, а перерозподілені (по суті вкрадені) кошти і байдуже спостерігають злидні мільйонів людей, яких ошукали. Хотів би нагадати їм таку мудрість, народжену століттями: живе добре той, хто й іншим дає жити.

Але не дивуючись з розкритої марксизмом дикої природи первісного капіталу (награбованого, вкраденого), маю підстави подивуватись з управлінсько-урядової еліти. Вона, або ж припустившись жахливої помилки з поспіхом у штучному формуванні класу власників, або ж свідомо йдучи на це, дискредитує право й демократію, за якими нібито прагне перелаштувати суспільний устрій у суверенній Україні. Говоримо про брак обігових коштів та інвестицій, жебраємо по всьому світу в позичках, скаржимося на падіння власного виробництва, від якого мають бути й зарплати, й пенсії, а своєму класу власників боїмося вказати належне місце в суспільстві. То він і розперезався і ще більше розперізується... Конвертовану валюту — в швейцарські та інші банки офшорних зон. Хай годує іноземні держави. Свою власну, скільки б не урвав, — у власні комерційні банки, де поки що навчилися лише з грошей гроші, а не товар робити... І жодної турботи про відновлення виробництва, про робочі місця, про зарплати й пенсії. Тим паче, що й у парламенті знаходяться «людолюби», які підігрують у цьому.

Маю на увазі пропонований було Наталкою Вітренко та Володимиром Марченком проект змін до Закону «Про пенсійне забезпечення», лицемірність якого, слава Богу, зрозуміли.

І, хоч і говорять, що хвалити себе не гоже, але скажу кілька слів щодо запропонованого нашим комітетом проекту змін та доповнень до чинного Закону «Про пенсійне забезпечення» (їх парламент схвалив у першому читанні). Ми виходили з того, щоб він розв'язав такі проблеми:

— величина пенсії має залежати від трудового внеску, якості і кількості зробленого, від стажу. Слід покінчити зі зрівнялівкою, коли за умови сорока років стажу і доктор наук, приміром, і заслужений учитель одержують ті самі 59 грн. 86 коп., як і той, хто за 25 років стажу зробив для суспільства незрівнянно менше;

— новий закон покликаний усунути дискримінацію стосовно громадян, які вийшли на пенсію до 1992 року;

— безперечно, слід підвищити всі види пенсій до величини, яка реально можлива за наявних умов. Законопроект започатковує механізм автоматичного збільшення пенсії зі зростанням мінімальної і середньої зарплати;

— що стосується мінімальної пенсії за віком, то вона встановлюється на рівні ста відсотків мінімальної зарплати. До того ж, і та й інша категорії —прерогатива законодавчого органу, урядом вони не можуть змінюватись;

— і дві нові статті вводить наш закон. Одна з них (стаття 78/1) встановлює норму автоматичного перечислення мінімальної, а отже, й максимальних пенсій у разі зростання мінімальної зарплати. А статтею 78/2 передбачається вирішення ще двох проблем. Перша — це автоматичне збільшення всіх видів трудових пенсій у зв'язку зі зростанням середньої заробітної платні. Друга проблема — коригування зарплатні, в тому числі для тих громадян, які вийшли на пенсію до 1992 року. Цим самим усувається дискримінація, яку запровадив уряд своєю методикою перечислення зарплатні і відповідно несправедливого нарахування пенсій.

Конкретно це має такий вигляд. За урядовою методикою працівник, який мав трудовий стаж 41 рік і вийшов на пенсію до 1992 року, одержує 61 грн. 20 коп. пенсії. Іншому з такою ж зарплатнею і стажем 41 рік, але якщо він вийшов на пенсію після 1 січня 1992 року, нараховується 102 грн.58 коп., тобто майже вдвоє більше. Стаття 78/2 усуває цю несправедливість шляхом введення індивідуального коефіцієнта (співвідношення зарплатні, з якої обчислюється пенсія, і середньої зарплатні у відповідних галузях). Аналогічний механізм впроваджений і успішно діє вже в багатьох країнах, зокрема в Росії, Білорусі, Німеччині.

Введення цього закону дало б можливість з 1 січня 1999 року підвищити мінімальний розмір пенсії з 16 грн. 62 коп. до 55 грн., а також максимальні розміри пенсії —до триразового збільшення від мінімальної (165 грн.), а для окремих категорій громадян — чотириразового (220 грн.).

А тепер повернімося знову до фінансових джерел. Адже запровадження закону потребуватиме додаткових витрат з Пенсійного фонду в сумі понад вісім мільярдів гривень. І ясна річ, уряд знову запитає: де їх узяти? (Принагідно зазначимо: у нас уряд добре навчився питати поради в Президента і парламенту і не дуже наважується питати з тих, хто аж занадто користується чи то його некомпетентністю, чи то, може, й довірою).

А додати коштів і до бюджету, і до Пенсійного фонду є з кого. Бо поле оподаткування, як і раніше, розширюється, на жаль, тільки за рахунок законослухняних рядових громадян (хто тягне, того й поганяють). «Круті» ж тіньовики (в народі — крутії), як і раніше, аж зі шкіри пнуться, аби не платити. Мене обурило, що один із парламентських колег — Леонід Черновецький (за декларацією його річний доход 2,5 мільйона доларів) — недавно виступив із законопроектом щодо «пом'якшення» умов з боку правоохоронних органів стосовно перевірки діяльності комерційних структур. Жодного разу шановний нардеп не запропонував

чогось вартого для поліпшення соціального захисту зубожілих громадян. А от як захистити свій капітал — він знає і добивається. Посоромились би, пане Черновецький, вважати себе «цивілізованим», як ви висловились, бізнесменом. Чесно заробленим грошам не страшні будь-які перевірки. Та ще коли з гроші чесність рідниться з гуманізмом, умінням знати міру: скільки треба тобі і чи не слід поділитися зі знедоленими, на яких «змайстровано» твій капітал.

Подивувався і ще з однієї дискусії в сесійній залі... Коли слухали законопроект про пільги з податку на додану вартість стосовно вугілля, електроенергії, газу і нафти. Явне лобі з боку численних посередників тепла і світла від його джерел до споживача. «Прилипалам» так не хочеться втрачати дармові набутки. Тут саме й спрацювати б і уряду, і парламенту на користь суспільству. Та, бачте, класові власників не до цього. Він іще не доріс до розуміння: хочеш жити сам — давай жити й іншим.

І на завершення таке. Скільки говоритимемо про пропорції в зарплатні? Знаємо: в цивілізованих країнах є мінімум і максимум. У когось 1 до 10, в інших 1 до 15-20. А в нас? Про мінімум товчемо воду в ступі роками. А максимум — за сімома печатками. В якому він співвідношенні — 1 до 50, до 100, до 1000? І це демократія? Цивілізованість, до якої ми так полюбляємо примазуватись? Люди добрі, побіймося Бога! Не топчімося по власних людях, тих самих пенсіонерах, ветеранах, інвалідах! Нас і так у світі дикими вважають...

Підготував
Микола ОЛЕКСЕНКО.

Громадській раді Суспільного телерадіомовлення — бути

Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації готує на розгляд парламенту проект постанови про створення Громадської ради Суспільного телерадіомовлення.

Згідно зі статтею 4 Закону України «Про систему Суспільного телебачення і радіомовлення України», до складу Громадської ради як наглядового органу Суспільного телерадіомовлення «входять по одному представнику від політичних партій, що мають своїх депутатів у Верховній Раді України, від зареєстрованих Міністерством юстиції України творчих спілок та громадських об'єднань, які мають статус всеукраїнських і перелік яких визначає Верховна Рада України, а також по одному представнику від Президента України, Кабінету міністрів України, Національного банку України, Генеральної прокуратури України, Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Антимонопольного комітету України, Державного агентства України з авторських і суміжних прав при Кабінеті міністрів України». Закон передбачає, що чисельність і склад Громадської ради Суспільного телерадіомовлення «затверджується Верховною Радою України кожного чергового скликання протягом першого року її каденції».

За підсумками виборів до Верховної Ради України, що відбулися 29 березня 1998 року, право делегувати своїх представників до складу Громадської ради Суспільного телерадіомовлення отримали Аграрна партія України, Всеукраїнське об'єднання «Громада», Демократична партія України, Комуністична партія України, Конгрес українських націоналістів, Міжрегіональний блок реформ, Народний рух України, Народно-демократична партія, Партія зелених України, Партія регіонального відродження України, Прогресивна соціалістична партія України, «Реформи і порядок», Селянська партія України, Соціал-демократична партія України (об'єднана), Соціалістична партія України, «Союз», Українська партія справедливості, Українська республіканська партія, Християнсько-демократична партія України, Християнсько-народний союз. Приймаються також пропозиції щодо включення до складу Громадської ради в обумовленому законом порядку представників від творчих спілок та громадських об'єднань.

Комітет з питань свободи слова та інформації просить зазначені політичні партії, а також творчі спілки та громадські об'єднання, протягом двох тижнів з дня опублікування цього повідомлення подати відомості про рекомендованих ними осіб за формою: прізвище, ім'я та по батькові, рік народження, фах за освітою (назва навчального закладу і рік закінчення навчання), місце роботи, посада, партійність, місце проживання, адреса та телефони.

Адреса комітету: 252019, Київ-19, вул. Грушевського, 5.

Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації.

У номер

✔ Київ

Смачний сюрприз для столичних «бомжів»

Несподіваний, але смачний сюрприз отримали напередодні Нового року столичні «бомжі» — у їдальні заводу «Вулкан» віднині їх годуватимуть безплатними обідами, повідомляє ДІНАУ. Тут харчуватимуться щоденно, у вихідні дні та в свята 300—350 чоловік. Доброчинну турботу про людей «без прописки», яких фактично немає у державних «реєстрах», виявив Фонд соціального партнерства концерну «Правекс».

✔ Чернігів

Заповідник — національний!

Чернігівському державному архітектурно-історичному заповіднику надано статус національного. Тепер він називатиметься «Чернігів стародавній».

✔ Луцьк

70 літ у злагоді

Подружжя Софія Миколаївна і Михайло Іванович Майки, проживши в парі 70 років, справили діамантове весілля. А мешкають ці поважні люди в селі Красностав Володимир-Волинського району, що на Волині. Саме у ці дні Михайло Іванович відзначив свій столітній ювілей. Із сімейними торжествами, Новим роком і Різдвом Христовим подружжя Майків особисто привітав голова Волинської облдержадміністрації Борис Климчук, вручивши господарям солідну грошову допомогу, а від районної влади Майки отримали кольоровий телевізор.

✔ Рівне

«Оживили» святого Іллю

У Дубенському державному історико-культурному заповіднику відкрито виставку «Скарби наші духовні», експонатами якої стали вироби, виготовлені в різні роки на території Дубенського замку. Особлива гордість — ікона святого Іллі XVI століття (свого часу князь Костянтин Острозький подарував її одному з монастирів, а пізніше вона потрапила до дубенської Іллінської церкви), яку «оживили» реставратори Львівської галереї мистецтв. Є надія, що виставка зацікавить й інвесторів, котрі віднайдуть можливість зробити 900-річне Дубно центром туризму. Бо тут є що показати не лише нашим співвітчизникам, а й гостям з-за кордону.

✔ Черкаси

Віддавати — не позичати...

Позачергова сесія Черкаської обласної ради доручила обласній державній адміністрації укласти з банківськими установами договори на отримання кредиту під вексель облдержадміністрації на суму близько п'яти мільйонів гривень. Таким чином буде частково погашено заборгованість у заробітній платі працівникам бюджетних закладів та установ. Зазначений кредит зі сплатою 36 відсотків річних узято терміном на 2 місяці.

✔ Фотофакт

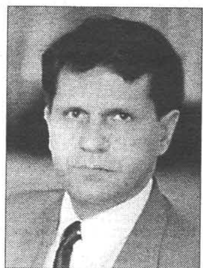
Талановитому луганському народному майстрові Станіславу Лященку виповнилося 60. А слава про нього пішла далеко за межі області завдяки унікальним сувенірам з органічного скла, що їх створено руками художника.

Фото Вадима ЛІСНОГО (ДІНАУ).

«Митниця схвалює...»

Олексій КОСТУСЄВ, народний депутат України, кандидат економічних наук (фракція «Лівий центр»)

Ми шукаємо шляхи поповнення бюджету, сушимо голову над тим, як вчасно виплачувати зарплату, пенсії. Часом для цього вводяться нові податки. Проте це —хибний шлях. Гербовий збір — уже 35-й за рахунком обов'язковий платіж. Величезна кількість податків призводить до одного — їх просто не платять. Набагато ефективніше було б збирати вже встановлені податки, ніж запроваджувати нові. Тут приховано величезні резерви.

У березневому номері журналу «Тенденції української економіки» опубліковано статистичні дані про зовнішню торгівлю України. За розрахунками Державної митної служби України, наш імпорт з країн європейського співтовариства у 1996 р. становив 2571,6 млн. дол. США. А за даними митних служб ЄС, наведеними Євростатом, він становив у тому самому році 2938,8 млн. дол. Чудеса, та й годі... Товари майже на 370 млн. дол. просто зникли на шляху із Західної Європи до нас!

Звичайно, певна відмінність між даними неминуча. Товари, відправлені, наприклад з Великобританії наприкінці грудня, потраплять до нас уже наступного року. Є деяка різниця також і в методології розрахунків. Але значні відмінності спостерігаються щодо більшості країн, а щодо імпорту з Греції — різниця у два з половиною (!) разу. В 1997 р. невідповідність між даними наших митниць і митних органів ЄС іще більша — за 9 місяців різниця становить приблизно 400 млн. дол. Зрозуміло, що судна, які доставляли ці товари, не втопили в морі ворожі субмарини, не розікрали й те, що везли залізницею та автомобільними шляхами, хоробрі кіннотники батька Махна. Вони або обминули наші митниці (контрабанда), або занижено їхню митну вартість (посадовий злочин). Ось уже справді: митниця схвалює... І не сплачуються митні збори, ПДВ, інші податки.

Якщо врахувати, що роль країн ЄС в імпорті України останніми роками становить 15—20%, то можна зробити висновок, що внаслідок нелегального імпорту наш бюджет щороку втрачає десятки, якщо не сотні мільйонів доларів. Залучення до казни хоча б частини цих коштів дасть змогу істотно зменшити заборгованість перед викладачами, лікарями, військовослужбовцями, пенсіонерами.

Не менш дивна картина спостерігається під час аналізу нашого експорту. За даними української митної статистики, експорт товарів у країни ЄС в 1996 р. становив 1528,5 млн. дол., а митні служби ЄС підрахували, що він на 106 млн. дол. більше. А за 9 місяців 1997 р. різниця становить понад 300 млн. дол. Виходить, що нелегальне вивезення капіталу з України збільшується. Це також завдає збитків економіці країни, зменшує доходи бюджету.

Дані про розбіжності в митній статистиці не раз публікувалися, але проблему чомусь ніхто не помічає —ні податкова адміністрація, ні правоохоронні органи. А перекрити ці канали відпливу прибутків не так уже й складно: треба налагодити співробітництво з митними органами інших країн і отримувати в них потрібну інформацію. Тому я й вніс пропозицію включити до проекту закону «Про державний бюджет України на 1999 рік» пункт такого змісту: «Кабінету Міністрів України, проаналізувати причини розбіжності даних про зовнішню торгівлю України, що їх наводить Державна податкова служба України та митні служби інших країн, і до 1 квітня 1999 року доповісти про це Верховній Раді України». Від розмов про боротьбу з організованою злочинністю, тіньовою економікою час переходити до діла.

До війська — за контрактом

Олексій ШЕХОВЦОВ, народний депутат України

Народний депутат України Олексій Шеховцов розробив проект закону «Про порядок комплектування Збройних Сил України та інших військових формувань військовослужбовцями строкової служби», яким передбачено з 1 січня 2001 року припинити призов громадян на строкову військову службу в мирний час до Збройних сил, Національної гвардії, Прикордонних військ, Внутрішніх військ МВС та інших військових формувань. Кабінету міністрів України доручається протягом двох років поступово скоротити призов громадян на військову службу і перейти до комплектування всіх військових формувань за контрактом.

Обгрунтовуючи необхідність такого радикального кроку, народний депутат наголошує, що загальний військовий обов'язок давно перестав бути загальним: лише трохи більше 10 % юнаків проходять строкову службу. Існуючий порядок утримання Збройних сил та інших військових формувань не гарантує елементарних прав військовослужбовців строкової служби: достатній рівень харчування, побутові умови, тощо. Солдат потерпає від непереможної дідівщини, а його родина вдома — від безробіття, відсутності коштів на утримання житла, лікування, навчання, а іноді навіть на хліб. З цих причин моральний стан нашої армії є незадовільним.

Боєготовність знижується також через низький професійний рівень військовослужбовців. Більшість підтверджують використання їх на невійськових роботах замість навчання військовій справі. Отже, швидше виходять з ладу техніка, зброя, обладнання, внаслідок чого — прямі матеріальні збитки.

Олексій Шеховцов підкреслює, що міф про величезні витрати на утримання професійної армії грунтується на розрахунках грошових виплат, речового забезпечення, житла тощо, виходячи з норм, запозичених в розвинутих країнах світу. Аргументи про коштовність професійної армії спростовуються, вважає він, вже тим фактом, що майже 60 % особового складу Збройних сил вже зараз комплектуються за контрактом.

Якщо припустити, що для солдатів, сержантів, матросів і старшин грошове утримання 200 гривень на місяць буде достатнім, то витрати на контрактника не перевищать витрат на військовослужбовця строкової служби. Наприклад, тільки на харчування одного солдата витрачається 96 гривень щомісяця. Коли додати витрати на утримання казарм, комунальні послуги, перевезення призовників і звільнених у запас, матимемо ті самі 200 гривень. Зарплата 200 гривень — це значно більше за середню заробітну плату в Україні. За умови катастрофічного безробіття можна сподіватись, що бажаючі працювати солдатами знайдуться. До того ж, професійно підготовлені, віддані справі контрактники зможуть виконувати завдання краще і меншою кількістю.

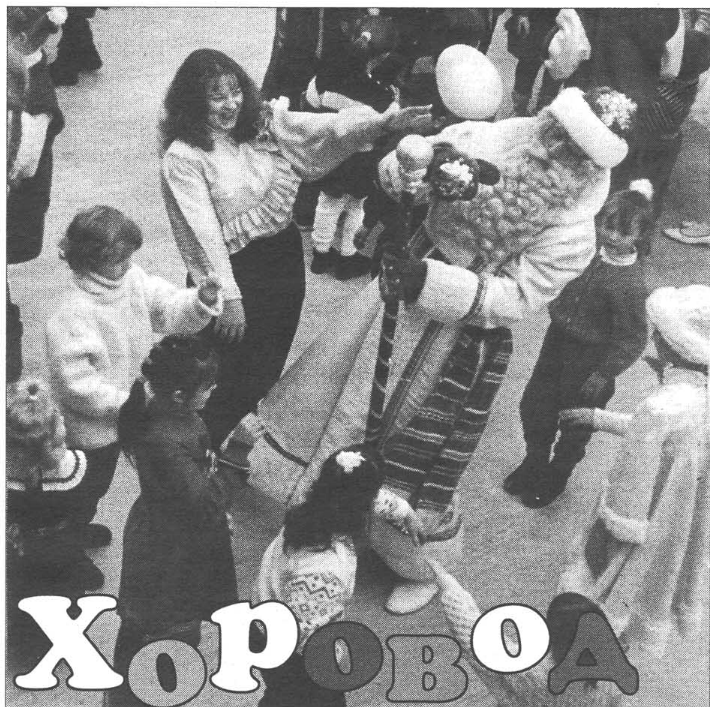
Автор проекту не заперечує, що обороноздатність країни залежить не тільки від професіоналізму кадрової армії, а й від наявності підготовленого резерву, який можна задіяти у воєнний час. Але він стверджує, що, витрачаючи ті самі кошти з бюджету, можна отримати боєздатнішу армією і одночасно готувати без значних додаткових витрат достатній резерв в інший спосіб, ніж призов на строкову військову службу.

На думку Олексія Шеховцова, яку він висловив нашому кореспонденту, Верховна Рада не наважиться підтримати його законопроект. Зокрема й з причин відсутності серйозної підтримки з боку прихильників ідеї професійної армії поза межами парламенту. Він сподівається, що ініціювання розгляду Верховною Радою цього питання приверне увагу суспільства до проблеми, і пропонує всім, хто має аргументи «за», звертатися до своїх депутатів і переконувати їх у необхідності реформування армії.

Чотиритисячний колектив одного з наймолодших вузів — Чернігівського державного інституту економіки і управління щиро дякує Президентові України Л.Кучмі за святкові поздоровлення нашому колективу і розглядає таку увагу як оцінку виваженого курсу діяльності інституту в напрямі становлення господарського комплексу на нових економічних засадах, його реструктуризації, виховання нового рівня кадрового потенціалу, розробки і реалізації преференціальної політики для прикордонних територій, поступового утвердження як інтелектуальної опори влади і суспільства у розв'язанні регіональних проблем.

За дорученням колективу викладачів і студентів ЧДІЕУ.

Хоровод для гномів

(Початок на 1-й стор.).

Це із задоволенням і робили наші громадяни. І не жалкували, що гуляти доводилося на морозі. По-перше, було весело, а отже — не холодно. Дорогою траплялися найпарадоксальніші (для цього свята таке цілком можливе) бойові загони дідусів-чарівників з ватними бородами та червоними носами. Деяких особливо втомлених Дідусів Морозів тримали під лікоть витривалі голосисті Снігуроньки.

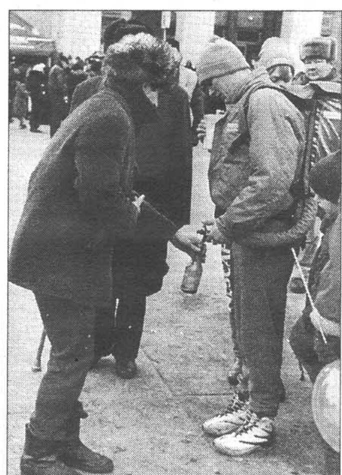
По-друге, народна наука зігрівання нашим людом давно і міцно засвоєна. Тому ніхто нікому не дозволив померти від такої дрібниці, як мінусова температура. Тим паче, що до цих простих знань, успадкованих від попередніх поколінь, додавався й талант до танців (теж глибинний, автентичний).

Після швидкоплинної нічної казки, де кожен мандрував у власне дитинство і був крихітним гномиком, настав час короткого сну. А на ранок усіх чекало продовження нескінченної фантастичної історії. З ялинкою, кремовим пирогом, неспішними прогулянками, добрими піснями, бородатими дідами та білокосими Снігуроньками.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

У номер

✔ Київ

Батьківщина щедрістю не балує

До 90 гривень збільшено розмір стипендії Кабміну для молодих учених. Її розмір не підвищували з 1995 року. Урядова стипендія сплачується 300 молодим ученим.

✔ Одеса

Пароплавство... муніципальне?

В Іллічівську з ініціативи міського голови Валерія Хмельнюка позачерговою сесією міськради прийнято рішення про створення муніципального пароплавства. Такого комунального підприємства поки що не має жодне місто країни. Керівники самоврядування Іллічівська, де є морська гавань та судноремонтний завод, вважають, що створюване муніципальне пароплавство працюватиме високорентабельно й поповнюватиме міську казну. Очікується, що цього року міськрада отримає в комунальну власність перші судна.

✔ Вінниця

Поділимося небом

Починаючи з цього року, бойових льотчиків для Збройних сил Туркменистану готуватимуть на базі Харківського інституту льотчиків. Про це повідомили у штабі Військово-Повітряних сил України, що дислокується у Вінниці. Тут відбулася зустріч першого заступника міністра оборони, командувача ВПС генерал-полковника Володимира Антонця з його туркменським колегою генерал-майором Сердаром Чаріяновим, під час якої підписано угоду про співпрацю.

До речі, молодші авіаспеціалісти туркменських ВПС уже проходять у нас навчання — їх перший випуск відбудеться в Київському інституті ВПС.

✔ Рівне

Щедрий дарунок від «Канадського вісника»

Бібліотеку надзвичайно цікавих видань, зібраних упродовж тривалого часу в Канаді, подарував Острозькому музею книги громадський діяч української діаспори, директор «Канадського вісника» Юрій Джуравець. У цьому музеї, що діє на Рівненщині більш як 10 років, зібрано чимало унікальних стародруків, інших видань. Та, безперечно, привернуть увагу відвідувачів і недавно подаровані книги — скажімо, «Буквар для українських шкіл у Канаді», виданий у Вінніпезі більш як півстоліття тому, підручник «Перша книжечка. Український повістковий буквар», виданий у Львові ще до початку другої світової війни, та інші.

✔ Дніпропетровськ

Молодість та естетика — близнюки-сестри

Розпочав свою роботу Український культурний центр. Його мета — пропаганда національного мистецтва і прилучення до нього підростаючого покоління. Центром уже створено дитячу студію при народному ансамблі танцю «Горицвіт» та школу художньо-естетичного виховання «Дивограй». Найближчу акцію — фестиваль молодіжних аматорських і професійних колективів «У третє тисячоліття в культуру» — задумано провести спільно з культурницькими товариствами інших національностей.

✔ Запоріжжя

Аеробіка проти наркотиків

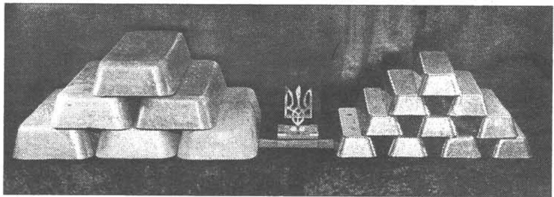
Уже вп'яте в Запоріжжі відбувся традиційний бал аеробіки «Новорічні сузір'я» за участю збірних команд вузів області. Яскраве і веселе свято зібрало в Палаці спорту «Юність» рекордну аудиторію. Всі присутні схвально сприйняли девіз акції: «Молодь проти наркотиків».

Фото Бориса ДВОРНОГО (ДІНАУ).

Золота гора

Україна володіє потенціалом, здатним поставити її на один рівень з передовими золотодобувними країнами

Ціна золота на світовому ринку зростатиме, заявив Андре Бізанг, керівник штаб-квартири Всесвітньої ради золота, яка знаходиться в Дубаї. На думку провідного експерта цієї організації, що контролює торгівлю дорогоцінним металом на Близькому Сході, майбутній «золотий бум» кінця XX і початку XXI століття обумовлений скороченням видобутку жовтого металу, прагненням центральних банків країн світу до нарощування їхніх золотих запасів, а також розширенням світових ринків дорогоцінностей. Росія, інші країни СНД, Східна Європа та Китай також будуть охоплені «золотою лихоманкою», підкреслив він. Специфічна роль золота як товару, використання його практично всіма державами як страхового та резервного фонду багато в чому визначає й особливості ринку золота. Державні запаси золота, зосереджені в центральних банках країн та в резервах міжнародних валютно-фінансових організацій, оцінюються більш як у 30000 тонн.

Прогнозні оцінки золотоносності України, що грунтуються на принципах аналогії геологічної будови територій з відомими золоторудними провінціями світу, тривалий час не підтверджувалися через складність використання традиційних пошукових методів в умовах інтенсивного землеробства.

Успішне завершення розвідки перших родовищ у Закарпатті дає змогу на сучасному рівні повернутися до вирішення проблеми золотоносності всієї території України. Всі виявлені золоторудні родовища, рудопроявлення і проявлення золотої мінералізації групуються в рудні райони, серед яких виділяють Закарпатський, Центрально-Український, Придніпровський та Донецький.

У Закарпатті, в межах Берегівського рудного вузла, завершено детальну розвідку верхніх горизонтів центральної частини Мужіївського родовища, і здійснюється попереднє розвідування його флангів та глибоких горизонтів. Виявлено перспективні об'єкти в межах Квасівського та Біганського рудних полів, а в Рахівському рудному вузлі завершено попереднє розвідування Саулякського родовища. Принципово важливими результатами проведених робіт є: виявлення на Мужіївському родовищі нових ділянок, які містять стовбуваті тіла власне золотих руд, і підтвердження даними розвідки продовження цих рудних тіл по падінню на 200 м і більше; отримання даних, які підтверджують велику ймовірність наявності у Берегівському, Беганському та Квасівському рудних полях поруч із золотополіметалевими об'єктами також жильних і стовбуватих рудних тіл власне золотих руд, які істотно підвищують перспективи рудного вузла в цілому; виявлення золоторудної мінералізації нового термального типу у флішевих Карпатах, що підвищує перспективи рудного району.

Тобто за сукупністю всіх даних Закарпатський регіон може стати базою золотодобувного підприємства.

Другим за значимістю регіоном проведення геологорозвідувальних робіт на благородні метали є Український кристалічний щит. Геологічно він має багато спільних рис з відомими золоторудними провінціями США, Канади, Індії, Австралії. У межах щита виділяються Центрально-Український та Придніпровський рудні райони. У зеленокам'яних поясах Придніпров'я, в результаті проведення спеціалізованих пошуків, виявлено десятки проявів рудного та розсипного золота, сотні аномалій. Позитивним фактором під час оцінки перспектив цього рудного району є відносно висока (15—33%) частота стрівальності рудних інтервалів під час буріння профілей свердловин. В останніх частота стрівальності вмісту золота, понад 3 г/т в середньому становить 10%.

Найбільш перспективними вважаються Сурська, Верховцевська і Чортомликська зеленокам'яні структури, що становлять фрагменти Придніпровської граніт-зеленокам'яної області. У Сурській структурі встановлено типові обстановки локалізації золотого зруденіння, тотожні зеленокам'яним провінціям світу (наприклад, Парк'юпайн у Канаді). Виявлено нові рудні тіла на відомих родовищах Південно-Солонянського рудного поля (Сергіївське, Золота Балка).

На Чортомликській структурі відкрито родовище Балка-Широка, розташоване між раніше відомими рудопроявами Кіровське та Чкаловське. Вперше під час вивчення золотоносності Середнього Придніпров'я профілем свердловин простежено зруденіння, витримане по падінню більш як на 500 м. Останнім часом виявлено цілу низку рудопроявів золота на ближніх і дальніх флангах родовища (Гвардійське, Східне та ін.), які вимагають промислової оцінки.

У Центрально-Українському золоторудному районі встановлено перспективні золотоносні зони в Кіровоградському блоці і в Побужжі.

У першому з них ореольна мінералізація (золото, миш'як, вісмут, вольфрам) простежуються у протяжних мінералізованих зонах великої потужності у східному і західному екзоконтактах Новоукраїнського гранітного масиву. У цих зонах виявлено цілу низку перспективних рудопроявів. Позитивно оцінено Клинцівське родовище.

У багатьох рудопроявах (Дачне, Мічурінське, Західно-Юріївське, Сасівське, Лозоватське, Олексіївське, Золота Балка) виявлено руди з промисловими параметрами, деякі з них, наприклад Дачне, — у 2,5 км від діючого рудника. Найдетальніші роботи проводяться нині в межах Юріївського родовища, де в цілому рудоносні ореоли простежено за протяжністю на 8,5 км, а окремі перетини з промисловими параметрами одержано на глибинах близько 1000 м, що, в свою чергу, говорить про потужність рудного процесу.

У Побужжі, в районах розвитку нікелевого та хромітового зруденіння, встановлено золоту мінералізацію в зонах накладеного окварцювання. Тут відкрито Майське родовище, де проводяться роботи промислового значення об'єкта.

У Донецькому рудному районі розвинуті прожилково вкраплене золото і срібне зруденіння. Тут розташований Нагольчанський рудний вузол, який містить золотосульфідні поліметалево-срібні руди Бобриківського, Гостробугорського, Єсаулівського та Нагольно-Тарасівського рудних полів.

Отже, коротко охарактеризовані чотири регіони України можуть реально скласти мінерально-сировинну базу для потужних підприємств золотодобувної промисловості, враховуючи, що за окремими родовищами затверджено промислові запаси. Із 8 родовищ, які перебувають у стадії розвідки, на 5 об'єктах уже ведуть гірничі роботи. З врахуванням численних перспективних рудопроявів на флангах родовищ створення золотодобувної галузі в Україні значною мірою залежатиме від концентрації та інтенсифікації геологорозвідувальних робіт на найперспективніших золоторудних об'єктах для отримання однозначних оцінок їх значимості та доцільності промислового освоєння.

Основні чинники низької собівартості золота, що добувають в Україні — наявна сприятлива інфраструктура діючих шахтопрохідних, гірничодобувних і переробних підприємств та будівництво нових великих низькозатратних золотодобувних підприємств у золоторудних регіонах, що намітилися. Ресурси золота у гірських відводах за виконаним обмеженим обсягом геологорозвідувальних робіт оцінюються в тисячі тонн. Організація добування в кількох регіонах поставила б Україну на один рівень з передовими золотодобувними країнами світу.

З метою створення виробничої бази добування золота, забезпечення на її основі поповнення державного золотого резерву і задоволення потреб внутрішнього ринку в дорогоцінних металах потрібно підготувати «Державну програму добування золота в Україні до 2005 року», яка передбачала б введення потужностей з виробництва 20—25 т золота на рік. Без прийняття державою термінових і конкретних заходів з організації золотодобування — пріоритетної галузі, що дає валюту та зміцнює гривню, — жодний іноземний інвестор золотодобувну промисловість в Україні не створить. Зарубіжні інвестиції зажадають розплати золотом і частиною прибутку від його виробництва і використання, що обмежить можливості нарощування власного державного запасу.

Борис МАЛІВАНЧУК.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Пам'ять без терміну давності

Ордени Вітчизняної війни та пам'ятні медалі отримала з рук голови Донецької обласної ради Івана Пономарьова велика група партизанів і підпільників. Одні з них були активістами підпільних організацій у колишньому Сталіно, другі партизанили на території області чи інших регіонів, треті вели підривну діяльність у концтаборах. Цих людей на Донеччині понад півтори тисячі, і так склалося, що данину їхньому подвигу нащадки віддають лише через багато років.

Донецьк.

Прогноз видобутку — 25 тонн на рік

У дивосвіті рідної хати

Блиск і нужда глибинки: продовжуємо розмову

Пісня, яка сколихнула нашу душу

Той, хто погідної вересневої днини потрапив на святкування 1100-річчя з дня першої літописної згадки про Галич — столицю давньої Галицько-Волинської держави, — мав нагоду почути пісню «Галичина», яка стала своєрідним заспівом урочистостей у древньому місті. Виконував її відомий співак з Івано-Франківська Богдан Сташків. А написав пісню — і слова, і музику — інший не менш відомий композитор і виконавець Теодор Кукуруза. Втім, «Галичина» написана трохи раніше, не «під дату», бо вже у виконанні того самого Б. Сташківа пролунала на престижному щорічному фестивалі «Пісенний вернісаж-97», де і названа серед кращих пісень позаминулого року.

Пісенне розкриля прийшло до Теодора Кукурузи понад десять років тому. Та, мабуть, найбільшу популярність принесла йому пісня «До українців», написана на зорі нашого національно-духовного відродження, наприкінці 80-х років. Так, ота сама, де співак звертається до кожного з нас:

Я запитую в себе
І питаю у вас, у людей,
Я питаю в книжок,
Роззираюсь на кожній сторінці,
Де той рік і той місяць,
Той проклятий тиждень і день,
Коли ми перестали гордитись,
Що ми українці?

Пригадую, вперше її почув у готельному номері в Донецьку, в одній з ранкових передач Українського радіо. Пісня вражала своєю болючою відвертістю. Хотілося слухати ще і ще, хоча йдеться в ній далеко не про приємні речі. До речі, мені розповідали, що коли нинішній головний банкір країни Віктор Ющенко вперше почув цю пісню, то відразу зателефонував на Українське радіо і попросив записати її на касету. Щоби мати змогу слухати її частіше. А можливо, і для декого із знайомих прокрутити.

Саме з піснею «До українців» і приїхав Теодор восени 1989 року в Чернівці на перший фестиваль «Червона рута». Але взяти участь у конкурсній програмі так і не зміг. Чи точніше — йому не дали.

— Мене просто зіпхнули зі сцени — і викреслили зі списків, — почув від Теодора.

— Що, навіть не послухали для годиться?

— Спочатку з мене дурника робили. Мовляв, ось-ось надійде твоя черга — і вийдеш на сцену. А потім чомусь прослухали на тій сцені, де «витискали» децибели рок-музиканти, де під рев підлітків співали «Ти мені давала — я тебе не «грав». І після першої пісні мовили: «Усе зрозуміло — можеш їхати додому».

А вперше «До українців» Теодор виконав на фестивалі «Оберіг» у Луцьку. Звідти і пішла вона у світ широкий, глибоко запала в наші серця.

Чи взяти іншу пісню композитора — «Соловецька Україна», написану на слова його землячки Ольги Кіс. Ця пісня також увійшла до альбому «До українців», де зібрані пісні Т. Кукурузи патріотичного спрямування в його авторському виконанні.

Світло отчої ріки

Уся творчість Т. Кукурузи нерозривно пов'язана із Золочівським районом, що на Львівщині, неподалік Карпат. Дуже влучно про витоки його натхнення, його творчості сказано у вступному слові до книжки пісень Т. Кукурузи «Повертайтесь до рідних осель, українці...»: «Той, хто хоч раз прихилився до життєдайних джерел Західного Бугу, не зможе не відчути їх притягальної сили, одірвати зачудованого погляду від світла отчої ріки, забути дивовижну симфонію звуків, яка всевладно панує над людиною у тому чарівному куточку Галичини. Не зумів вирватися з полону рідної ріки й Теодор Кукуруза, який народився у Верхобужі. Маючи здібності до точних наук, подався до Київського політехнічного інституту. Але широчінь Дніпра не змогла переважити сили Західного Бугу».

Починав з рідного села, де організував вокально-інструментальний ансамбль «Джерела Бугу». Сам пише тексти, кладе їх на музику. Невдовзі ансамбль, який стає популярним в області, отримує почесне звання народного. І водночас починає працювати на базі Народного дому «Просвіти» в райцентрі. Народжуються нові мелодії, з'являються нові гастрольні маршрути.

Протягом десяти років Т. Кукуруза очолює районний відділ культури, опікується місцевими клубами і народними домами, музичними школами і музеями. Нелегка то була праця, особливо — останнім часом, коли фінансування культурних потреб стало просто жалюгідним. Бо чим можна зарадити сільській бібліотекарці, яка працює за сорок гривень у місяць, але і той мізерний заробіток отримує з великим запізненням? Але навіть у ті скрутні часи Теодор записує цілу низку народних колективів (а їх у районі — дев'ятнадцять) на львівській студії «Мелос». А допоміг йому фінансово у тій благородній справі Богдан Кобрин — депутат Львівської обласної ради. Уже побачили світ два магнітоальбоми «Золочівщина», на черзі — ще три... І то не тільки велике пісенно-музичне розмаїття, характерне для підгірнянських теренів. У тих записах б'ється-озивається щирим, непідробним голосом душа нашого народу. Схильна до краси і добра, романтична, бентежна, навіть трохи наївна.

Пошуки нових пісенних інтонацій, студійні записи, концерти, поїздки за кордон — усе це потребує і великих зусиль, і багато часу. Ось чому Теодор змушений був відмовитися від адміністративної роботи, щоби більше зосередитися на творчій. Нині в його творчому доробку більш як сотня пісень, п'ятнадцять магнітоальбомів, кілька компакт-дисків. Зокрема «Лише любов» і «Коли важко». Пише він багато на власні слова, але не гребує і віршами інших авторів. Цілу низку пісень написав на слова львівської поетеси Віри Демщук (саме вони склали магнітоальбом «Для тебе»). А одну з них — «Відцвітає черешня» — взяла до свого репертуару Діана Петриненко. Плідно працює Теодор з такими поетами, як Михайло Ткач, Степан Пушик, Ольга Кіс, Анжела Пасічник та іншими. «Ось везу цілий жмут Павличкових поезій, — зізнався мені під час недавніх навідин до Києва. — Має щось путнє вийти, бо на такі вірші гріх писати погані пісні».

Теодор Кукуруза в Торонто після чергового концерту

Добре знають творчість композитора і виконавця із Золочева і в українських громадах за кордоном. Особливо — у США і Канаді, де він завжди є бажаним гостем. Ось і позаторішньої осені його гастрольний маршрут проліг через Нью-Йорк, Філадельфію, Клівленд, Чикаго... А наприкінці минулорічної весни Теодора Кукурузу разом із співаком Богданом Сташківим і гумористом Володимиром Пушкарем радо вітала «українська» Канада.

«Повертайтесь до рідних осель, українці!» — таку символічну назву має одна з пісень Теодора Кукурузи. Йдеться не тільки про повернення етнічних українців на землю своїх предків, до батьківських могил. Йдеться про глибинніше — про повернення до живої води, з якої відроджувалося і продовжує відроджуватися українство. Бите-перебите, гнане-переслідуване протягом століть чужинецького засилля і бездержавності.

І пісні Теодора Кукурузи, без перебільшення, сприяють цьому вкрай потрібному поверненню.

Роман ВАТРИЧ.

Інформація врятує світ

Якщо світ усвідомить, що таке інформація

Винесені в заголовок слова належать авторам непересічної творчої праці — підручника «Масова комунікація», що вийшов друком у видавництві «Либідь» у 1997 році. Призначена для студентів інститутів, факультетів журналістики, журналістів-практиків, підручник стане також у пригоді людям небайдужим, тим, хто цікавиться проблемами сьогодення, тримають руку на пульсі сучасного життя, самі є учасниками і творцями нової історії.

Автори розкривають закони функціонування й сучасні тенденції розвитку масової комунікації. Інформаційні технології стрімко увійшли в усі сфери життя — від інформаційних процесів і технологій галузей народного господарства, інформаційно-видавничої діяльності усіх галузей науки, вищої школи до ролі масової комунікації в інформаційному забезпеченні розвитку сучасного світового співтовариства.

У передмові професор А. Москаленко, аналізуючи ситуацію в сучасній зарубіжній журналістиці, підкреслює, що з проголошенням 1991 року незалежності України держава відчула нагальну потребу у формуванні власного інформаційного простору, адже до того він функціонував відповідно до інформаційної та ідеологічної політики, що вироблялася тільки в Москві.

Безперечно, цю тезу варто час від часу нагадувати журналістам, адже хто, як не вони, покликані обов'язком, власним сумлінням повернути народові історичну свідомість, донести сутність української національної ідеї, довести, що незмінною її складовою є ідея державної незалежності.

Не забуваймо про ще одну складову української національної ідеї — ідею самодостатньої цінності людської особистості, підкреслює професор А. Москаленко.

Не лише теоретикам журналістської науки, а передовсім практикам стане у великій пригоді розділ «Масова комунікація у суспільстві», в якому розкрито проблеми соціального функціонування журналістики, журналістики і духовності суспільства, ЗМІ і національної ідеї тощо.

Ця фундаментальна праця переросла рамки суто професійного підручника, вона стала чи не першою — і дуже вдалою — в незалежній Україні спробою шляхом аналізу й узагальнення розвитку засобів масової інформації, власне, через

цей аспект показати методи становлення демократичного суспільства, яке просто не відбудеться без незалежної преси, без четвертої влади (можна, як з іронією роблять деякі дослідники, цей термін брати в лапки, а найкраще буде, коли широкий загал усвідомить, що формування громадської думки в суспільстві є найпершою й найдійовішою умовою, а одночасно і свідченням, що це суспільство справді здорове і має демократичне майбутнє).

«Масова комунікація» — ще одне яскраве свідчення того, що українська наука, зокрема і журналістика, має могутній інтелектуальний потенціал, готовий служити інтересам держави України.

Леся ГОРОДЕНКО.

Немов піна морська Венеру

Парадокси нашого життя народжують нові журнали

Інтерв'ю з головним редактором літературознавчого часопису «Слово і час» академіком Віталієм ДОНЧИКОМ.

— Віталію Григоровичу, сьогодні часто можна почути, що, мовляв, тяжко стало письменникам жити, бо ніде друкуватися: гинуть видавництва, закриваються журнали...

— Усе це й так, і не зовсім. У пресі виникла нова ситуація, яку, на мій погляд, ми ще не дуже знаємо. Якщо раніше літературні журнали видавали переважно у Києві та великих містах, то тепер кожна область має свій товстий часопис, а деякі й два. Інша річ —художня якість цих видань. Але з часом і вони наберуться сил та піднімуть мистецький рівень. А народження нових журнальних видань свідчить, що в кожному регіоні є люди, здатні фінансово підтримати пресу, а отже, позитивно впливати на формування її сучасного привабливого обличчя.

— Може, наші парадокси від відсутності досвіду? До того ж, держава, так і не сформувавши свою чітку політику щодо преси, спонукає діяти відповідно до умов.

— Звичайно. Я хочу зупинитися на виданнях, які обслуговують освіту, насамперед школу. Годі й казати: вчитель звик до того, що у нього під рукою завжди є своєрідна шпаргалка — журнал з методичною розробкою чи відповідний посібник. Дивіться, хоч би що там було, але такі видання, як «Українська мова в школі» чи « Українська література в школі» не вмерли. Навпаки, вже народилися нові подібні до них видання, наприклад, газета «Українська мова й література в школі», «Зарубіжна література» тощо. Є навіть друковані освітні видання, які поширюються і в Україні, і в Росії.

— Час примушує вас діяти адекватно, хоча, наскільки відомо, ваша «Січ» має постійних передплатників і друзів?

— Так. Але ми не можемо стояти осторонь проблем, важливих для України. Зокрема, мовних і загальнокультурних.

Тому виник намір започаткувати новий журнал «Урок української». Власне, він уже зареєстрований, передплатний індекс. — 22415.

Це справді нове журнальне видання. Ми не закликатимемо своїх читачів підвищувати мовну культуру, а публікуватимемо практичні поради авторитетних мовознавців і літераторів, методистів і викладачів. Не обгрунтовуватимемо важливість упровадження інноваційних технологій у навчальний процес, а подаватимемо конкретні апробовані методрозробки і рекомендації. Не нарікатимемо на байдужість представників владних структур і певної частини населення до державної мови й вітчизняної культури, а оприлюднюватимемо аналітичні огляди мовної продукції, модерні українознавчі студії і подамо на своїх сторінках «Самовчитель української мови».

Той, хто одержить перші числа нашого журналу, не пожалкує, що повірив редакції. Адже не лише навколо мови та культури йтимуть наші дискусії, а й історії, врешті — української ментальності. «Урок української» народжується для тих, хто думає. Разом з нами —редакцією. Разом зі своєю країною.

Олег ГАЙЧУРСЬКИЙ.

Ви нам писали

«Голкоуказами» реформ не здійснити

Різноманітні реформи призвели економіку України до краху, а народ — до злиденності і вимирання. В таких умовах спроби врятувати економіку з допомогою президентських «голкоуказів» дуже схожі з енергійними діями лікаря біля бездиханного тіла. Необхідні радикальні зміни курсу реформ, запропоновані українськими вченими і спеціалістами, а не радниками МВФ.

Григорій ТИЩЕНКО, ветеран праці, учасник війни.

Ромни Сумської області.

Бідний у бідного краде...

За повідомленням голови Борзнянської районної державної адміністрації Чернігівської області В. Якименка, начальник управління соціального захисту населення Л. Позігун перевірила скаргу до редакції Р. Уткіної з Оленівки. Соціальний працівник В. Грицай, яка оформила виплату пенсії натуроплатою і привласнила її, гроші потерпілій повернула. Наказом по управлінню вона з роботи звільнена.

Хіба імпортне добротніше за вітчизняне?

Щоб відвоювати ринок у закордонних конкурентів, наші підприємства повинні випускати добротні і дешеві товари в достатній кількості. Треба вивчати і повністю задовольняти попит вітчизняного споживача.

М. БАЙЛО.

Таборівка Вознесенського району Миколаївської області.

Уже уривається терпець...

Якби роздавали смерть, я першою зайняла б чергу, бо вже несила терпіти всі труднощі життя. З такими керманичами, як у нас, людським нестаткам довго не буде кінця. Зарплати, пенсії та інші грошові виплати переводяться на депозити, ніби притримуються для власного збагачення. А влада не втручається...

Ганна ЛЕСІВ.

Підмихайло Калуського району Івано-Франківської області.

Зате завтра прокинетеся багатими

Шановна редакціє!

Свого часу ми вклали сертифікати в Чернігівську макаронну фабрику. Знаємо, підприємство працює успішно, але дивідендів не виплачує. Цікаво, чому?

Марія СІРИК, Варвара ЛУКАШЕНКО.

Бобрик Броварського району Київської області.

Як повідомив нашому власному кореспондентові Сергію Павленку голова правління ВАТ «Чернігівська макаронна фабрика» Сергій Доманов, торік підприємство довгий час простоювало, а тому й не отримало відповідних коштів для сплати дивідендів. 31 березня 1998 року відбулися загальні збори акціонерів ВАТ. На них більшістю вирішено і за цей рік дивіденди не нараховувати. 85 відсотків прибутку буде використано на розвиток виробництва, зокрема на заміну морально застарілого обладнання з виробництва короткорізаних макаронних виробів, що дасть змогу розширити асортимент продукції. Нині, справді, колектив фабрики працює успішно. І це є запорукою того; що у майбутньому акціонери підприємства матимуть значні дивіденди.

Мал. Леоніда ТЕЛЯТНИКОВА.

Непокірних приборкують перепродажем

Аномалії

Нещодавно працівники обласного управління СБУ викрили в Луганську перші симптоми потворної хвороби, іменованої «торгівля людьми»

Рабство та работоргівля. Ці поняття в логіку сьогодення не вписуються.

Але, хоч як парадоксально, рудименти суспільних відносин тисячолітньої давності раз у раз оживають в епоху комп'ютерних технологій і освоєння космосу.

Родинний бізнес

Стабільну і пристойно оплачувану роботу жінці сьогодні знайти важко. Тож ідея привабити потенційний «живий товар» за допомогою оголошень у газетах про послуги щодо працевлаштування за кордоном від самого початку була приречена на успіх.

Зверталися дівчата, зверталися молоді мами в пошуках хліба насущного для своїх родин, навіть дівчатка-малолітки зверталися. Мила, усміхнена Алла Ш. жодній не відмовляла. А умови працевлаштування, що вона їх пропонувала, були дуже привабливі. Розмовляючи щиро з кожною бажаючою, Алла пояснювала, що вже кілька років дочка її заміжня за громадянином Греції і живе на батьківщині чоловіка, що з зятем Аллі дуже пощастило, бо грек виявився людиною солідною, процвітаючим бізнесменом, має два бари, крамниці і, власне, саме в них і пропонує на кілька місяців працевлаштуватися Алла: продавщицями, посудницями, офіціантками.

Чому зять не запрошує на роботу гречанок? Так вони ж розпещені достатком, ці гречанки, це для нас 1000—1200 доларів на місяць — гроші, а для них — так, дурниця. Які вимоги до дівчини, щоб одержати таку чудову роботу? Та жодних — усі витрати і клопоти щодо оплати дороги і оформлення документів Алла бере на себе, а дівчині необхідно лише один місяць попрацювати безплатно. Зате потім...

Гіркі плоди грецької смокви

Луганчанку Марину Л. та ще двох мешканок обласного центру Алла на власній машині відвезла на вокзал і посадила на московський потяг. У Москві дівчат зустрів грек на ім'я Яніс — друг і колега зятя-бізнесмена.

Вперше у дівчат з'явилися сумніви, коли Яніс вручив їм закордонні паспорти з проставленою туристською візою на 15 днів — адже, за домовленістю, луганчанки їхали на береги Еллади аж на півроку. Але Яніс пояснив дівчатам, що «так треба», для їхнього ж блага, і вони наче заспокоїлися. Літаком дісталися до м. Салоніки, потім автотранспортом до м. Катерини — кінцевого пункту подорожі. І лише там вони зрозуміли, що потрапили у вправно розставлені сильця. У дівчат забрали гроші, документи і повідомили, що працювати їм доведеться повіями.

У будинку, куди поселили новоприбулих, вже мешкало десь з 20 осіб, таких само наївних, переважно луганчанок. Марині, яка намагалася протестувати, старожилки пояснили, що краще погодитися, бо у противному разі битимуть, або, що ще гірше, Стефакіді (грецький зять) просто продасть непокірливу іншим господарям. І тоді, без документів, у чужій країні, з нею взагалі може трапитися що завгодно.

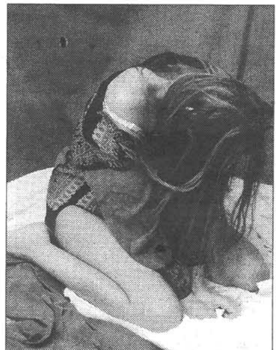
Марина вперто не хотіла займатися проституцією. За це її неодноразово били, чотири дні вона голодна сиділа під замком, слухаючи моралізаторські патякання Стефакіді про те, що зобов'язана відпрацювати йому 2 тисячі доларів. Не подіяло. І тоді Марину справді перепродали іншому господарю — в аналогічний заклад, що належав друзям Стефакіді. Там — знову приниження і побої. Насилу їй вдалося втекти і дістатися до посольства України.

А тим часом у Луганську Алла активно тиснула на батьків Марини та інших дівчат: мовляв, з ними в Греції сама морока, не бажають працювати, відшкодовуйте збитки, інакше — дістанемо де завгодно, у нас руки довгі...

Торгівля шубами? Це так несучасно!

За даними управління СБУ в Луганській області, з 1996 року до середини нинішнього Алла Ш. встигла переправити до Греції десь із 50 мешканок Луганська і околиць. Близько 10—15 перебувають там і нині. Між іншим, родичі в Греції у Алли дійсно є. Більш як два роки тому дочка Алли справді вийшла заміж за грека Стефакіді. Відтоді все і почалося. Слід зазначити, спочатку він намагався використати свої міжнародні зв'язки для цілком пристойного і законного бізнесу: разом з друзями Янісом і Ніколосом пробував постачати в Україну шуби. Але українські дівчата виявилися куди вигіднішим товаром, ніж якісь там шуби. Що й казати, коли тільки сама Алла з продажу однієї луганчанки за кордон мала в середньому 1000 доларів! З липня по вересень нинішнього року на рахунки в комерційному банку Луганська їй від підставних осіб у Греції надійшло близько 20 тисяч «зелених».

Злочинна група діяла напевне. У Стефакіді були свої люди в місцевій поліції, у грецькому посольстві в Російській Федерації, у грецькому консульстві в Маріуполі. Його приятель Яніс мав виходи на потрібних людей у Москві. Вони могли виготовити фальшиві документи для дівчат (до Греції з підробними закордонними паспортами виїхали 15 дівчат, в тому числі дві неповнолітні). Були і в Алли свої люди в Луганську, які могли, у разі чого, і її прикрити, і настрахати кого слід.

На руку зловмисникам грала і юридична неграмотність наших співвітчизниць. Жодну не збентежила відсутність у ділків ліцензії на право займатися працевлаштуванням наших громадян за кордоном. Адже можна було зрозуміти, що, м'яко кажучи, не все чисто в цьому бізнесі. І тоді, коли дівчатам вручали закордонні паспорти з візами на два тижні — місяць, в той час як виїздили вони до Греції на тривалиший термін. І тоді, коли їм пропонували виїхати з України за підробними документами, де всі дані були вигадані (лише фото — справжні), або взагалі нелегально перетнути кордон. Не розуміли, а можливо, просто вирішили мовчати. А в результаті самі порушили закони і України, і Греції. І тому потрапили в ще більшу залежність від «господарів».

Копітка робота працівників спецслужби, які протягом багатьох місяців розплутували нитки злочинних маніпуляцій, поставила крапку в діяльності торгівців «живим товаром». Вирішується питання щодо порушення кримінальної справи стосовно Алли Ш. Її спільників Стефакіді, Сельвіді та Саманідіса на 5 років позбавлено права в'їзду на територію України та інших держав СНД.

Та навряд чи в найближчому майбутньому поменшає наших співвітчизниць, які, зневірившись у можливості заробити на ліпше життя тут, наївно вірять обіцянкам золотих гір там, довіряються аферистам, для яких «душа», «тіло», «совість» — це просто найменування товарів, що мають свою ринкову вартість.

«Зачем вы, девушки?..»

Юлія ЄРЕМЕНКО.

Луганська область.

Поки що фірма обіцяє...

Слідами виступів «ГУ»

На статтю Івана Ілляша «Виграли машину? Співчуваємо» надійшли десятки листів від читачів, що грали з ТОВ «П. С. Д.». Редакція надіслала їх (і продовжує надсилати) до Жовтневого райуправління ГУ МВС України Києва. Звідти нас інформували, що «за фактами окремих аспектів діяльності товариства порушено кримінальну справу і проводиться розслідування». До речі, листи наших дописувачів прилучено до кримінальної справи.

Правоохоронні органи також зазначили: «... Як повідомило керівництво ТОВ «П. С. Д.», що знайшло своє документальне підтвердження, воно виконує всі свої зобов'язання перед кліентами». Тому, якщо хтось має матеріальні претензії до фірми, потрібно звернутися безпосередньо до неї. Ось її координати.

Юридична адреса:
252057, м. Київ, вул. Металістів, 17.

Фактичне місцерозташування:
252003, м. Київ, вул. Хрещатик, 50-Б.

Адреса для листування:
252001, м. Київ-1, а/с № 30.

Контактні телефони:
(044) 228-46-53, 229-60-38.

Директор — Мастрояні Ж. П.

Відділ листів.

P. S.

Коли цей матеріал уже було підготовлено до друку, надійшов лист Ірини Олійник із села Бурківці Тетіївського району Київської області.

«Я отримала бандероль від ТОВ «П. С. Д.» — повідомляє Ірина Олександрівна. — А в ній — обручка з діамантом в 0,01 карата. Це, як зазначено в записці від секретаря тиражної комісії п. Купревича, мій виграш. Розіграш призів від фірми відбувся 29 вересня ц. р....»

Авторка листа пише, як, ретельно обстежуючи обручку, вона шукала дорогоцінний камінь. «Крутила виріб жовтого кольору (до речі, без проби) і так, і сяк, обзроїлася, врешті-решт, лупою, але камінця так і не знайшла».

Наша авторка, як і сотні її співгромадян, купила в «П. С. Д.» книжечку за 40 гривень. А бандерольку з обручкою фірма оцінила в одну гривню...

Стоїть у Диканьці «катюша»

Нічний залп так приголомшив гітлерівців, що вони довго ніяк не могли оговтатися...

Так, це та сама Диканька, яку свого часу оспівав М. Гоголь. Саме тут, на одній з її вулиць, стоїть на п'єдесталі знаменита «катюша».

Та, що однією з перших у складі 4-го гвардійського мінометного полку здійснила свій нищівний залп по гітлерівцях у битві за Україну.

Оскільки нова зброя була надто грізною, вона вважалася секретною і мала застосовуватись лише з дозволу вищого командування. Заборонялося виведення бойових машин на вогневі позиції без прикриття. Після стрільби установки мали терміново відходити на вихідні позиції.

Особовий склад, як це відбувалося і потім, добирався ретельно. І зрозуміло, чому. Командиром полку був призначений майор О. Нестеренко, комісаром —батальйонний комісар І. Радченко. Обидва наші земляки мали вищу військову освіту.

Передислокований на Україну полк одержав наказ керівника оперативної групи гвардійських мінометних частин Південно-Західного фронту полковника А. Зубанова вийти в район Диканьки, що за 30 кілометрів на північ від Полтави.

— Полк мав завдання підтримати 14-у кавалерійську дивізію, якою на той час командував генерал-майор Кручонкін, майбутній командарм, — розповідає заступник голови ради ветеранів гвардійських мінометних частин полковник у відставці Микола Царьов.

Оспівані Гоголем хутори поблизу Диканьки були напоєні пахощами стиглих яблук та груш. Крізь гілля дерев виднілися білі хати під соломою.

Оскільки дивізія не мала суцільної лінії оборони, гвардійці-мінометники особливу увагу приділили самообороні, маскуванню техніки: у повітрі постійно снували ворожі літаки-розвідники.

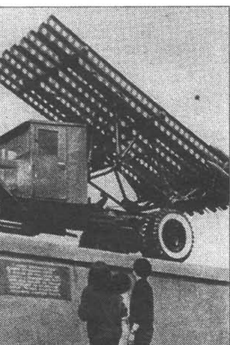
Коли уночі дивізіони закінчили інженерне обладнання вогневих позицій та спостережних пунктів, командир третього дивізіону капітан Худяк доповів, що з урочища Переруб долинає гуркіт танків. Гітлерівські артилеристи безкарно займали відкриті вогневі позиції, в щойно виритих окопах зосередилась піхота. Було ясно: фашисти готувалися до рішучого бою.

Зі штабу надійшов наказ дивізіонам зарядити «катюші» і бути готовими до відкриття вогню. Всі були впевнені: противник ось-ось розпочне артпідготовку. Та на звернення до вищих керівників дати перший залп відповіді не надійшло.

... Раптом ніби розкололось небо над урочищем — ударив грім, одна за одною вогненними стрілами спалахнули блискавки. Вибухнув грізними окриками телефон. Дзвонили генерал Кручонкін та полковник Зубанов — обидва вимагали пояснень відкриття вогню без дозволу. Командир полку Нестеренко повідомив, що 3-й дивізіон капітана Худяка з власної ініціативи вирішив «провчити» фашистів. Генерал і полковник терміново прибули до штабу полку. Пересвідчившись у величезній ефективності залпу «катюш» та допитавши полонених, старші командири змінили гнів на милість. Взяли до уваги й те, що полк за лічені хвилини змінив вогневі позиції і був недосяжний для ворога. Полковник Зубанов узяв на себе всю відповідальність, дозволив командирові дивізії у вкрай необхідних випадках використовувати гвардійські міномети на свій розсуд, але суворо дотримуючись правил застосування цієї грізної зброї.

Противник після панічної розгубленості потроху став оговтуватися. Одержавши підмогу, почав готувати новий наступ — цього разу з району села Петрівки. Залп «катюш» знов був украй необхідний. Але коли почали готуватися до стрільби, з'ясувалося, що ціль міститься на значній відстані й уразити її можна, лише наблизившись до нейтральної смуги, що простяглась углоговино вздовж переднього краю дивізії.

Майор Нестеренко вирішив, що цю ризиковану операцію здійснять без погодження з командуванням, бо розумів: за таких умов там дозволу не дадуть. На полковий спостережний пункт викликали командира І дивізіону капітана Добросердова, якому доручили розвідати позиції, організувати їх охорону, вжити інші заходи прикриття.

Опівночі колона БМ-13, заряджених реактивними снарядами, вирушила на вихідні позиції. У цілковитій темряві зайняли свої місця. Командир дивізіону доповів про готовність до відкриття вогню.

Чому вирішили здійснити саме нічний залп? Міркування командування полку були цілком слушні: гітлерівці теж утомлені безперервним перекиданням військ з ділянки на ділянку, пильність уночі притуплена, особливо на світанку. Тому вірогідність успіху була очевидною.

Як розповідав про цей нічний залп 4-го мінометного полку його колишній командир, генерал-лейтенант, почесний громадянин Диканьки Олексій Іванович Нестеренко, на такій близькій відстані від стріляючих БМ командири були вперше. Спочатку все освітилося спалахом яскравого вогню. Потім пролунав пронизливий скрегіт, від якого, здавалося, затремтіла земля...

Коли згас факел останнього снаряда, все навкруги поринуло у цілковиту темряву. До мінометників усе ще долинав гуркіт громових вибухів. Бойові машини, як привиди, сховалися у тиші ночі.

Нічний залп так приголомшив гітлерівців, що впродовж тривалого часу з їхнього боку не було зроблено жодного пострілу чи іншої військової акції. З гаю, куди спрямовували залп, довго світилося яскраве полум'я пожеж, чулись вибухи. Командир дивізії, взнавши про застосування «катюш», звісно, висловив занепокоєння, але дізнавшись про результати залпу і відсутність втрат, похвалив гвардійців.

Протягом усієї війни полк брав активну участь у розгромі фашистів, вигнанні їх з рідної землі.

Володимир ЖУКІВСЬКИЙ,
журналіст.

Первинна теж багато може

Використання місцевих можливостей для поліпшення життєзабезпечення пенсіонерів села здійснюється у тісній співдружності з керівництвом сільради

Так живемо

Первинні ветеранські організації трудових колективів Чернігівщини, як повідомив голова обласної ради ветеранів Герой Радянського Союзу Олександр Беспалов, у сучасних скрутних умовах вдумливо організовують роботу щодо соціального захисту людей похилого віку, їх моральної та матеріальної підтримки. Одна з таких організацій — у селі Бахмач-Перший Бахмацького району, яку очолює справжній ентузіаст, ветеран війни Іван Хильчевський. В організації 950 членів, серед яких понад 500 — учасники бойових дій, інваліди та учасники війни. Переважна більшість ветеранів тут залучена до суспільно корисної праці. 22 з них зайняті на постійних, а понад 100 — на тимчасових роботах у господарстві, 15 ветеранів очолюють вуличні комітети.

Використання місцевих можливостей для поліпшення життєзабезпечення пенсіонерів села здійснюється у тісній співдружності з керівництвом сільради, яку очолює С. Протащук, та колективного сільськогосподарського підприємства «Прогрес», де головою Б. Толкачов.

Щоб краще знати запити людей похилого віку, бути ближче до кожного з них, тут створена і плідно працює комісія з соціально-побутових питань. Двічі на рік члени комісії і ради обстежують умови життя інвалідів війни, учасників бойових дій, солдатських удів, ветеранів праці, інших пенсіонерів. Результати обстеження розглядаються на спільних засіданнях ради ветеранів, сільвиконкому і правління КСП.

Пенсіонерам села на пільгових умовах виділяють паливо, орють городи, надають добрива, транспорт. Стало правилом поздоровлення ветеранів із знаменними датами, відвідування хворих у лікарнях і вдома, забезпечення харчовими наборами. В рахунок пенсій бажаючі одержують зерно, продукти за зниженими цінами

Серед багатьох питань, які вирішує ветеранська організація спільно з керівниками села, — виховання молоді на бойових і трудових традиціях старшого покоління. Фронтовики і ветерани праці часто зустрічаються з юнаками та дівчатами, діляться спогадами, вчать молодь любити свій край, рідну землю.

Святою справою тут вважається пам'ять про тих, хто не повернувся з війни. Первинна організація ветеранів звернулася з клопотанням до керівництва КСП про спорудження пам'ятника загиблим односельцям. Ініціативу підтримано. Пам'ятник уже споруджується. Ветеранський актив з допомогою сільради доглядає місця поховання ветеранів, прилеглі до них території. До цього залучаються учні середньої школи.

Президія Ради ветеранів України узагальнила і схвалила досвід роботи первинної ветеранської організації села Бахмач-Перший як такий, що заслуговує поширення в усій країні.

Іван ПАЛАТНИЙ,
секретар Ради ветеранів України.

Збережемо пам'ять!

Під таким девізом Міністерство освіти України, Всеукраїнська спілка краєзнавців та Рада організації ветеранів України розпочали всеукраїнську акцію учнівської молоді «Пам'ять»

У ЗВЕРНЕННІ з цього приводу до педагогів, краєзнавців, ветеранів війни, яке підписали міністр освіти М. Згуровський, академік П. Тронько і голова Ради організації ветеранів України генерал армії І. Герасимов, йдеться:

«У кожного народу є події і дати, які своєю величчю або трагізмом на довгі десятиліття визначають суспільний стан держави, моральні засади її громадян, впливають на долі мільйонів людей.

Сьогодні, на межі століть, можна стверджувати, що серед таких подій для українського народу була Велика Вітчизняна війна. Адже й тепер для більшості з нас вона не перестає бути мірилом добра і зла, високого патріотичного духу і честі, громадянської відповідальності перед майбутнім.

Напередодні 55-х роковин визволення України від фашистських загарбників та Перемоги у Великій Вітчизняній війні Міністерство освіти України, Український державний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді у партнерстві з Всеукраїнською спілкою краєзнавців, Радою організації ветеранів України започатковують спільну всеукраїнську історико-краєзнавчу акцію учнівської молоді «Пам'ять». Два її етапи: «Бойові ордени і медалі в твоїй родині» та «Збережемо пам'ять про подвиг», — пройдуть до травня 2000 року».

Організатори акції ставлять метою сприяти активізації пошуково-дослідницької роботи в закладах освіти, увічненню бойових подвигів захисників Батьківщини, вихованню підростаючого покоління на кращих зразках служіння своєму народові, вірності Україні. До участі в цій патріотичній акції запрошуються всі, кого турбують проблеми збереження історичної пам'яті, хто дбає про патріотичне виховання молоді, хто готовий працювати задля духовної єдності поколінь у незалежній Україні.

Володимир ЧЕРКАС.

НАТО — ні!

До редакції «Голосу України» надходять листи, в яких багато громадян протестують проти намагання Президента й уряду України пов'язати долю нашої держави з НАТО

Рядки з листів

Ось рядки з листа-заяви ветеранських організацій Вінниці й Вінницької області з цього питання, який підписали голова координаційної ради полковник у відставці В. Глазов, голова обласної ради ветеранів-офіцерів І. Козак, голова місцевої організації ветеранів ВПС «Літак» С. Левачков, керівники низки інших ветеранських організацій:

«Усе наполегливіше формується суспільна думка про потребу вступу України до НАТО. Здійснюються практичні кроки Президентом та урядом. Наших громадян намагаються переконати в тому, що НАТО немовби вже не той агресивний імперіалістичний блок, яким ми його знали від часів його створення з ініціативи США у 1949 році. Мовляв, нині ця організація несе народам лише добробут, стабільність, мирне життя.

Насправді це не так. НАТО була й залишається агресивним військово-політичним угрупованням, хоч би в яке вбрання вона убиралася. Про її агресивність, грубе придушення військовою силою національно-визвольних рухів народів промовисто говорять багато кривавих фактів — наприклад, неперервна агресія сил НАТО на Балканах та в інших регіонах планети.

На превеликий жаль, Україна вже стала полігоном проведення навчань військ НАТО. З 1995 року вони щорічно проводяться у нашій країні. Останнім часом до Києва вчащають керівники НАТО різних рівнів, яким Президент і уряд влаштовують теплі прийоми з дружніми обіймами.

Ми, ветерани, не можемо спокійно дивитися, як зраджують національні інтереси українського народу. Передбачаючи небезпеку, яку несе Україні нинішня антинародна політика Президента й уряду щодо втягнення країни до НАТО, ветеранські організації Вінниці й області висловлюють рішучий протест і запевняють, що всіма доступними засобами вестимуть рішучу боротьбу проти політики окупації України силами НАТО та вступу нашої миролюбної країни до цієї кривавої й зловісної організації.

Україна — позаблокова держава. Немає місця в НАТО для України!»

У номер

✓ Запоріжжя

Москва зустріла рекетом

Трьох членів групи спеціалістів СП «АвтоЗАЗ-ДЕУ», котра поверталася зі стажування в Південній Кореї, було взято в заручники московськими рекетирами. Як повідомив голова ради директорів СП Олександр Сотников, на щастя, Новий рік запоріжці зустріли вдома живі й здорові, хоча й пережили немало хвилювань. У них вимагали викуп у сумі більше 10 тисяч доларів... О. Сотников висловив обурення щодо поведінки московської міліції під час розв'язання конфліктної ситуації, додавши, що через Росію до Південної Кореї спеціалісти СП більше не їздитимуть...

✓ Рівне

Дотягнулась нитка і до Повчі

Напередодні новорічних свят нитка газопроводу дотягнулась і до віддаленого села Повчі, що в Дубнівському районі на Рівненщині. Кошти на це віднайшли місцеві КСП «Правда», імені Кузнєцова та Дубнівська райдержадміністрація. Всього ж у минулому році природний газ надійшов до осель жителів сіл Іванне, Зелене, Княгинине, Молодава.

✓ Луцьк

Банк робить ставку на... дітей

У луцькому дитячому садку № 7 відбулася незвичайна подія: тут відкрито фітовіталью, в якій за допомогою різноманітних цілющих трав під наглядом лікарів діти проходять профілактику та лікування багатьох хвороб. Усі необхідні лікарські препарати й обладнання допоміг придбати Луцький депозитно-кредитний банк, перерахувавши цьому дитсадку 7 тисяч гривень. Але така допомога не буде одноразовою благодійною акцією. Керівники дитсадка й банку підписали договір, в якому банкіри зобов'язуються щомісяця перераховувати по 500 гривень своїм підшефним.

✓ Хмельницький

Руда кицька ніжно замуркотіла

Перші три дні нового 1999 року на Хмельниччині пройшли порівняно з минулорічними святами спокійніше для чергових правоохоронних служб, Міністерства з надзвичайних ситуацій, охорони здоров'я та ін. У ці дні навіть не вимикалося світло і була гаряча вода. Єдиною проблемою для хмельничан став електрозв'язок —з 24-ї до 2-ї години сотням мешканців не вдалося привітати одне одного з Новим роком — це спричинено не тільки надзвичайним перевантаженням ліній, але й тим, що напередодні Нового року у мікрорайоні Озерна та на Південно-Західному масиві зв'язківці без попередження абонентів додали цифру 7. Та взагалі рік почався вдало. В окремих господарствах навіть підвищилися надої молока.

✓ Севастополь

Поповнення в «Аквамарині»

Севастопольські діти отримали до Нового року подарунок — нещодавно відкритий у місті зоопарк морських тварин поповнився трьома маленькими південноамериканськими морськими левами. Їх подарував Севастопольському акванаріуму «Аквамарин» уругвайський інститут сільського господарства і рибної ловлі. Із Монтевідео тварин спочатку доставили морем в Буенос-Айрес, а потім транзитом через Мадрид, Париж, Лондон — до Києва. З української столиці їх везли до Севастополя вже автотранспортом. Новим господарям довелося заплатити за переліт більш як 12 тисяч доларів. Тепер у зоопарку близько 30 морських тварин, серед яких також білуха, 4 дельфіни, по 3 сивучі, північні морські котики і морські тюлені, 2 моржі, гренландський тюлень і 4 баклани.

✓ Вінниця

Добрий дім

Врятувати дітей, які опинилися на вулиці, обігріти, нагодувати, подбати про подальшу долю покликаний колектив Вінницького обласного дитячого центру «Добро». Облдерж-адміністрація, управління у справах сім'ї та молоді вклали чималі кошти в ремонт приміщення, створення затишку.

Фото Олександра ГОРДІЄВИЧА (ДІНАУ).

На багатій землі живуть багаті люди

Досвід

За колишніми більшовицькими мірками сім'ю Олександра Пастерука з села Угринів Горохівського району потрібно було б виселити... у Сибір. Багато живуть люди, тримають велике господарство: 2 корови, 2 коней, 9 свиней, 20 курей, 10 качок, 10 кролів. А ще мають усякий господарський реманент, свого невеличкого млина, біля хати — гектар поля. До речі, оселя нова, велика, а біля неї ще одну будують. І природний газ підведено. Чим не... куркулі?

— Таких хазяїв у нашому селі багато, — сказав не без гордості голова Спілки власників селянських господарств імені Шевченка Андрій Турак. — Хто добре працює, той багато і живе.

Власне, на одному подвір'ї мешкають дві сім'ї. Олександр Хомович з дружиною Леонідою Іванівною, їхня дочка Світлана з чоловіком Василем Наумчуком. Двоє дітей у них. Василь Наумчук — механізатор. Оре, сіє, на зерновому комбайні працює. Його дружина Світлана в полі трудиться, цукрові буряки вирощує. А їхня мама Леоніда Іванівна більше двадцяти років корів доглядає. Олександр Хомович — пенсіонер по інвалідності, не працює.

Сидимо у великій світлиці. Сучасні меблі, килими, вишивані рушники цвітуть на стінах. У хаті — три телевізори, два холодильники.

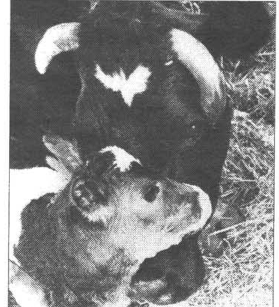
— Може, десь підробляєте, займаєтеся комерцією? — цікавлюся.

Посміхається Леоніда Іванівна.

— Все, що маємо, зароблено своїми руками і в рідному господарстві, біля землі трудимося, іншої роботи не знаємо, - говорить поважно жінка. — Рано встаємо, пізно лягаємо. Худоби багато, а їсти всім треба дати вчасно. Я вам так скажу: даремно нічого не приходить. Доклав рук до роботи, то маєш радість. Слава Богу, добре живемо.

Харчі у нас всі свої, свіжі і смачні. Для себе щороку колемо три-чотири свині, полюбляємо м'ясо з качок і кролів... Картопля в нас цього року добра вродила. Хоч якщо по правді, то живемо в достатку тому, що ладиться все в нашому колективному господарстві.

Середня зарплата механізаторів і тваринників у селянській спілці — майже 300 гривень. Нинішнього року зібрали з гектара по 38 центнерів зернових, по 320 центнерів цукрових буряків. На відгодівлі 1800 голів великої рогатої худоби і 1370 свиней. Середньодобові прирости худоби 650—700 грамів, свиней —350 грамів.

Троє працюючих членів цієї родини заробили в цьому році більш як 7 тисяч гривень, 7 тонн зерна. Світлана Олександрівна одержить тисячу гривень, 500 центнерів цукру.

Ось так люди живуть в Угринові. І дуже добре, що ніхто не заважає їм так жити.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Донецькі металурги про майбутнє не мріють

Вони його створюють

Проблема

Для вітчизняної металургії 1998 рік виявився критичним. Тривало зниження цін на металопродукцію на світовому ринку. Якщо у січні 1997-го середня ціна на заготовку з країн СНД становила 190—202 долари за тонну, то у жовтні 1998-го — 137 доларів. За останні місяці року ситуація ще погіршилась. Загроза застосування антидемпінгових санкцій закриває нашому металу шлях на вже освоєні ринки США, Мексики, Індії, Таїланду. «Близьке» зарубіжжя завалене російським прокатом — його вартість у східного сусіди в 1,5—1,8 разу нижча. А встановлені Кабміном індикативні ціни навряд чи відповідають інтересам українських виробників. З тривогою очікують металурги сезонного зниження обсягів виробництва у грудні—лютому.

Одним з небагатьох підприємств галузі, які не тільки не знизили, а навпаки, наростили обсяги виробництва, є ВАТ «Донецький металургійний завод». За підсумками десяти місяців цього року приріст становив близько 12 відсотків. За рахунок чого донецьким металургам вдається утримати досягнутий рівень? З цього запитання почалася наша розмова з заступником голови правління ВАТ Олександром ПИЛИПЕНКОМ.

— Дедалі гірша для виробника металу ситуація на зовнішньому ринку змушує, хоч це здається парадоксальним, збільшувати експортні поставки. Лише такий підхід рятує фінансовий баланс підприємства. На початку року завод реалізовував за межами України 40—45 відсотків товарної продукції, а за останні два місяці — до 60 відсотків.

Допомогло те, що багато які питання, пов'язані з роботою на зовнішньому ринку, узяв на себе інвестор — компанія «METALL-RUSSIA». З її допомогою ми поповнили обігові кошти, працюємо на повну потужність, скоротили невиробничі витрати. Збільшення обсягів виробництва дало змогу утримати собівартість продукції на прийнятному рівні, зберегти товаропотоки сировини й готової продукції на внутрішньому ринку у колишніх обсягах. Питомі затрати на 1 гривню товарної продукції нині становлять 0,951 грн. — це один з найкращих показників у галузі. Водночас слід зазначити, що у попередні три роки завод працював збитково за основними виробничими показниками.

— Наскільки виправдала себе приватизація заводу, в результаті якої більше половини акцій відійшло стратегічному інвестору — компанії «METALLRUSSIA»? Чи означає це, що подальший шлях розвитку підприємства визначає зарубіжний співвласник?

— Коли бути точним, то завод не є ані ініціатором приватизації, ані концептуальним автором її моделі. Хоча життя довело, що обраний підхід до приватизації виявився єдино правильним варіантом. І за великим рахунком металургійні підприємства в Україні сьогодні не можуть зберегти й оновити виробництво інакше, ніж за допомогою стратегічного інвестора. Ми маємо усвідомлювати, що йдеться про сотні мільйонів доларів для кожного підприємства, і держава у цій справі неспроможна забезпечити такий рівень інвестицій.

Наші партнери взяли на себе фінансування реконструкції електросталеплавильного виробництва. Загальна вартість проекту сягає 74 мільйонів доларів, з них до літа наступного року заплановано освоїти 55 мільйонів. Спільний проект передбачає спорудження нової машини неперервного лиття заготовок, установки «піч-ківш», монтаж супутнього обладнання, оновлення енергетичного і транспортного господарства.

Згідно з контрактом до кінця грудня 1998 року фірма «DANIELI» (Італія) завершить постачання обладнання. На його монтаж і налагодження піде чотири місяці. Гадаю, вже у травні—червні наступного року матимемо перші наочні результати приватизації — оновлене сучасне електросталеплавильне виробництво.

Проведена реконструкція знизить собівартість тонни прокату на 100—200 доларів. До того ж, ми зможемо перевести на себе потоки брухту чорних металів, які нині йдуть поза межі України. Якщо нинішній виробничий потенціал електросталеплавильного цеху —380 тисяч тонн сталі на рік, то на кінець 1999 року заплановано досягти обсягів у 500—550 тисяч тонн, а ще за рік — близько мільйона тонн.

Для нашого інвестора, як бачимо, і для інших, це дуже масштабний проект, і ризик в умовах нашого законодавчого поля вельми великий. Тому з його участю оновлюються не тільки виробництво, а й кадрова структура, до керівництва підключаються зарубіжні фахівці. Це не означає, що руки у членів правління й дирекції зв'язані в усьому. Але у серйозних, стратегічних питаннях ми завжди звіряємо курс.

— Як ви ставитеся до різного роду оцінок щодо стану справ на заводі й довкола нього, які з'являються в засобах масової інформації?

— Власне кажучи, оцінку подіям, які відбуваються, може давати кожен. Ми відкриті для преси і готові надавати максимум інформації з метою якомога повнішого висвітлення нашої діяльності. Недаремно за відкритістю ми міцно входимо до рейтингової десятки найвідкритіших акціонерних товариств України. Ми вітаємо спроби проаналізувати ситуацію на заводі з урахуванням динаміки, порівняно з іншими підприємствами галузі. Однак викликають здивування публікації, в яких висновки зроблено лише на підставі припущень, запозичених з «достовірних джерел», а не реальних фактів. Такі оцінки я вправі вважати приватною думкою автора статті і ставитися до них індиферентно. Шкодую, що мою думку не можуть повною мірою поділити читачі подібних публікацій.

* * *

В умовах, коли держава спроможна підтримати вітчизняного виробника хіба що морально, наші підприємства звертаються й звертатимуться по допомогу до зарубіжних партнерів. Проект, який реалізується на ДМЗ, мало не єдиний приклад вкладення іноземних капіталів в українську важку індустрію. Сперечатися щодо доцільності приватизації таких великих промислових підприємств, як Донецький металургійний, — можна, говорити про результати — зарано. Незаперечним аргументом є те, що кошти інвестора назавжди залишаться в Україні, забезпечивши робочі місця на новітньому підприємстві наступному поколінню заводчан.

Інтерв'ю провела Ліна КУЩ.

Правління Золотоніського ВАТ «Будівельник» повідомляє, що загальні збори акціонерів товариства вібудуться 22 лютого 1999 року о 14.00 за адресою: Черкаська обл., Золотоноша, вул. Шевченка, 68А.

Порядок денний

1. Звіт правління, звіт спостережної ради, ревізійної комісії про роботу та підсумки діяльності у 1998 році.
2. Затвердження балансу за 1998 рік.
3. Прийняття рішення про виплату дивідендів за 1998 рік.
4. Внесення змін та доповнень до статуту.

Реєстрація акціонерів проводиться з 12.00 до 13.40 в актовому залі, 4-й поверх.

При собі мати документ, що посвідчує особу.

Акціонери, які не можуть взяти участь у загальних зборах, мають право передати свої повноваження участі і голосування іншій особі, оформивши це довіреністю, посвідченою правлінням ВАТ « Будівельник».

Довідки за телефонами: (04737) 5-30-65, 5-33-34.

Арбітражний суд Чернігівської області (м. Чернігів, вул. Леніна, 43) порушив справу № 5/255б про банкрутство ВАТ «Чернігівдезактивація-буд» (м. Чернігів, ул. Будівельна, 6, р/р 2600530342400 в облдирекції Укрсоцбанку м. Чернігова, МФО 353014, код ЗКПО 3059979.

Вимоги кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

ТОВ «Артком», зареєстроване Печерською районною держадміністрацією м. Києва 01.08.97 р., реєстраційний № 19793, припиняє свою діяльність. Претензії приймаються протягом місяця.

ГУМАНІТАРНИЙ ФОНД АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "ФОЛЬКСВАГЕН" ДЛЯ НАДАННЯ ДОПОМОГИ КОЛИШНІМ РОБІТНИКАМ, ЯКІ ВИКОНУВАЛИ ПРИМУСОВІ РОБОТИ

АТ "Фольксваген" організувало Гуманітарний фонд для колишніх робітників, що виконували примусові роботи, яких протягом II-ї світової війни примушували працювати на тодішній завод "Фольксваген". Фонд знаходиться під наглядом опікунської ради. Керівництво Гуманітарним Фондом було доручено акціонерному товариству "КПМГ Німецька трастова компанія" (KPMG Deutsche Treuhand-Gesellschaft AG).

Для того, щоб мати можливість здійснювати виплати допомоги, ми просимо колишніх робітників, які виконували примусові роботи для тодішнього заводу "Фольксваген" у період з 1940 по 1945 рік, звернутися за такою адресою:

KPMG Deutsche Treuhand-Gesellschaft AG
Postfach 55 03 50
60402 Frankfurt am Main, Deutschland (Німеччина)
Номер факсу: 8-1049 (69) 95 87-33 33

KPMG Україна
вул. Велика Житомирська 8б
м. Київ, 252025, Україна

Після встановлення контакту заявникам надсилається коротка анкета.

АТ "Фольксваген" та опікунська рада Гуманітарного Фонду звернулись до АТ "КПМГ Німецька трастова компанія" з проханням виплачувати допомогу після перевірки та перегляду документів швидко та без зайвого бюрократизму.

Це оголошення найближчим часом буде опубліковане на батьківщинах колишніх робітників, які виконували примусові роботи.

Франкфурт-на-Майні, 16 грудня 1998

ДО УВАГИ АКЦІОНЕРІВ ПЕРКОМБАНКУ!

Правління Перкомбанку повідомляє, що чергові загальні Збори акціонерів відбудуться **19 лютого 1999 року** о 16 годині за адресою банку: м. Київ, вул. Петра Сагайдачного, 17.

Порядок денний:

1. Затвердження річних результатів діяльності Перкомбанку, розподілу прибутку, обсягу дивідендного фонду, строку та порядку виплати дивідендів.
2. Затвердження звіту та висновку Ревізійної комісії.
3. Затвердження рішення про завершення підписки на акції десятої емісії та її результатів.
4. Затвердження переліку змін та доповнень до Статуту Перкомбанку.
5. Затвердження рішення про збільшення Статутного фонду банку.
6. Затвердження внутрішніх документів банку.
7. Переобрання членів Ради в зв'язку з закінченням строку їх повноважень.
8. Переобрання членів Ревізійної комісії в зв'язку з закінченням строку їх повноважень.

Ознайомлення з документами порядку денного та реєстрація учасників проводитиметься з 10.02.99 р. (крім суботи та неділі) з 15-00 до 18-00 за адресою банку.

Учасникам Зборів при собі мати запрошення та паспорт.

Телефон для довідок: 291-86-56.

Арбітражним судом Кіровоградської області порушено справи про банкрутство:

1. № 05-01/997/9-97, селянського фермерського господарства Штиню Володимира Миколайовича, код 06687877, р/р 26001200732001 у Бобринецькому відділенні АК АПБ «Україна». Адреса: 317238, с. Буховецьке, Бобринецький район, Кіровоградська область.
2. № 05-01/1879/6-120, малого приватного підприємства «ЛАН», код 23685667, р/р 2600630010016 у Бобринецькому відділенні Укрсоцбанку. Адреса: Кіровоградська обл., м. Бобринець, провул. Набережний, 33.

Претензії кредиторів та можливих санаторів приймаються у місячний термін.

Вниманию акционеров Акционерного Восточно-Украинского биржевого банка «Грант»!

19 февраля 1999 года в 16-00 состоится общее собрание акционеров банка по адресу: г. Харьков, проспект Московский, 75. Регистрация акционеров производится с 15-00 до 16-00.

Повестка дня:

1. Отчет правления банка о результатах работы за 1998 г.
2. Отчет совета банка, перспективы развития банка «Грант» и стратегия действий в современных экономических условиях.
3. Отчет ревизионной комиссии.
4. Утверждение баланса доходов и расходов, распределение прибыли банка и дивидендов акционеров.
5. Увеличение уставного фонда до 11 000 000 (одиннадцати миллионов) грн. путем дополнительного выпуска акций.
6. Внесение изменений в устав и учредительный договор банка, связанных с увеличением уставного фонда.
7. Разное.

Уставный фонд увеличивается с целью дальнейшего развития банка на сумму 2 000 000 (два миллиона) грн. путем дополнительного выпуска новых акций.

Проект изменений в устав банка:

Статтю 16 статуту викласти в редакції:

«Статутний фонд банку становить 11 000 000 (одинадцять мільйонів) гривень і розподіляється на 1 100 000 (один мільйон сто тисяч) простих іменних акцій номінальною вартістю 10 (десять) гривень кожна».

Дополнительно выпускаются 200 000 (двести тысяч) акций общей номинальной стоимостью 2 000 000 (два миллиона) гривен. Номинальная стоимость акции — 10 (десять) грн.

При дополнительном выпуске акций акционеры имеют преимущественное право на приобретение акций. Срок возврата денежных средств при отказе от выпуска акций — в соответствии с законодательством, в течение 30 дней со дня отказа.

Телефон для справок: 14-09-52.

Правление банка «Грант».

Правління закритого акціонерного товариства «Лакма» повідомляє акціонерів про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 25 лютого 1999 року.

Порядок денний:

1. Про підсумки роботи ЗАТ «Лакма» за 1998 рік, затвердження плану виробництва і розвитку на 1999 рік, затвердження порядку розподілу прибутку на 1999 рік.
2. Про виконання колективного договору за 1998 рік і прийняття колективного договору на 1999 рік.
3. Про затвердження акта ревізії фінансово-господарчої діяльності ЗАТ «Лакма» за 1998 рік.
4. Затвердження балансу фінансово-господарчої діяльності ЗАТ «Лакма» за 1998 рік і уточненого порядку розподілу прибутку за 1998 рік.
5. Про затвердження внутрішніх положень ЗАТ «Лакма»: регламенту проведення загальних зборів акціонерів, положення про правління, положення про раду акціонерного товариства, положення про ревізійну комісію, положення про порядок збільшення (зменшення) статутного фонду, положення про розподіл та використання прибутку, положення про порядок нарахування та виплати дивідендів, положення про викуп акцій акціонерним товариством.
6. Про прийняття в акціонери та вивід зі складу акціонерного товариства.
7. Про внесення змін до статуту ЗАТ «Лакма».
8. Про дольову участь у створенні товариств з обмеженою відповідальністю: «Лакма-плюс» та «Торгівельний дім «Лакма-юг».

Початок зборів о 15-й годині. Реєстрація акціонерів та їхніх представників 25 лютого 1999 року з 13.30 до 15.00.

Для участі у зборах при собі мати документ, який посвідчує особу.

Місце проведення зборів: м. Київ, вул. Коноплянська,12.

Довідки за телефонами: 430-15-05, 430-14-51.

До уваги акціонерів

ВАТ «Сарненський завод мостових технологічних конструкцій»

Правління товариства повідомляє, що перші загальні збори акціонерів відбудуться 19.02.1999 р. об 11-00 за адресою: м. Київ, вул. Лесі Українки, б. 32-а (актовий зал СШ № 84).

Порядок денний:

1. Інформація про продаж акцій.
2. Звіт голови правління про підсумки фінансово-господарчої діяльності товариства за 1998 рік та засоби щодо погашення боргових зобов'язань.
3. Звіт та висновки ревізійної комісії товариства.
4. Розподіл чистого прибутку товариства за 1998 рік та нарахування дивідендів.
5. Затвердження статут товариства.
6. Затвердження внутрішніх нормативних документів товариства.
7. Вибори органів управління товариства.
8. Різне (зміна реєстроутримувача).

Реєстрація акціонерів та уповноважених представників акціонерів проводиться з 9-00 до 11-00 за місцем проведення зборів. При собі необхідно мати: сертифікат акцій (або витяг з реєстру акціонерів), паспорт та доручення (для уповноважених осіб).

Телефони для довідок: (044) 212-15-89, 212-25-26, (03655) 3-58-61.

Правління товариства.

Запрошення на участь у тендері

Для виробництва в ПЕТ-пляшках мінеральної води замовник тендеру відкрите акціонерне товариство по випуску продтоварів «Ясен» оголошує тендер

На придбання обладнання

Організатор тендера — ВАТ по випуску продтоварів «Ясен». Фінансування здійснюється за рахунок інноваційного фонду Державного бюджету.

До участі в тендері на придбання обладнання запрошуються вітчизняні та іноземні постачальники обладнання незалежно від їх державної належності та форми власності.

Для участі в торгах необхідно до 12 години 24 січня 1999 року надіслати поштою або подати особисто організатору тендеру заявку із зазначенням юридичної та поштової адреси, банківських реквізитів учасника, та інформацію про уповноважених осіб для оперативного зв'язку із замовником тендеру.

Заявка засвідчується мастиковою печаткою учасника. Мова складання заявки, інших документів, пропозицій, записів тощо — українська або російська.

Пакет тендерної документації має бути придбаний зацікавленими постачальниками, починаючи з 12 години за київським часом 24 січня 1999 року безкоштовно.

Додаткову інформацію можна одержати за адресою організатора тендеру:

Адреса організатора тендеру
250037, Україна, м. Чернігів, вул. Борисенка, 41-а,
ВАТ по випуску продтоварів «Ясен».
Тел. (3804622) 2-61-24, 2-62-06.
Факс. (3804622) 2-80-60, 2-62-89.

Арбітражним судом Вінницької області (м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушено справи про банкрутство:

1. Справа № 432/5 виробничо-торговельного приватного підприємства фірми «Імідж-В» (м. Вінниця, вул. Стельмаха, 49; р/р 26006002859001 «Укрінбанк»).
2. Справа № 431/5 товариства з обмеженою відповідальністю «Гош» (м. Вінниця, вул. В. Порика, 14/28; р/р 260033011681 ПІБ).
3. Справа № 472/5 приватної фірми «Вече» (м. Вінниця, вул. Чайковського, 22/45; р/р 8468120 ПІБ).
4. Справа № 465/5 малого приватного підприємства виробничо-комерційної фірми «Од» (м. Вінниця, вул. Свердлова, 157/37; р/р 8468405 ПІБ).
5. Справа № 285/10-285 спільного україно-російського підприємства ТОВ «Дах» (м. Вінниця, вул. Гоголя, 5/24; р/р 26008381975 УСБ).

Письмові заяви з майновими вимогами до боржника приймаються згідно із Законом України «Про банкрутство».

Дочірнє підприємство «Бровари Ріал Тел» ідентифікаційний код 25297589) сповіщає про свою ліквідацію шляхом приєднання до товариства з обмеженою відповідальністю «Ріал Тел» (ідентифікаційний код 25286345).

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення.

У номер

✔ Одеса

Ресторани в дарунок

Компанія «Макдональдс-Україна» зробила одеситам два новорічні дарунки — відкрила свої ресторани на вулиці Дерибасівській та на Привокзальній площі, інвестувавши понад 2 мільйони доларів. Трохи раніше вона відкрила такий само заклад громадського харчування на північному житловому масиві міста. У всесвітньо відомій компанії тепер працює понад 1800 українських громадян, а загальний обсяг її інвестицій в економіку нашої країни сягнув 40 мільйонів доларів.

✔ Донецьк

Підземний велет вирушив у дорогу

Новий тунелепрохідницький комплекс пущено в дію на будівництві донецького метро. Унікальний агрегат вагою 600 тонн і завдовжки 70 метрів, виготовлений на Ясинуватському машинобудівному заводі, три роки був законсервований — через брак коштів. І ось нарешті торік справа зрушила з мертвої точки.

Окрім грошей, передбачених бюджетом на будівництво «підземки» в обласному центрі, було виділено кошти, призначені для створення робочих місць для гірників вугільних підприємств, що закриваються. На прокладанні метро вже зайняті 78 учорашніх гірників з шахт «Мушкетівська», «Панфіловська» та шахтоуправління імені газети «Правда». За умов нормального фінансування тунелепрохідницький комплекс наближатиме мрію до дійсності зі швидкістю 250—300 метрів на місяць.

✔ Миколаїв

Пісенне «похмілля»

На «Новорічне похмілля» запросив мешканців Миколаєва у перші дні нового року тутешній рок-клуб. Свої пісні їм щедро «наливали» відомі рок-групи «Ведо», «Ліліт», «Лабораторія», «Нота Бене» та інші. Таке «похмілля» багатьом припало до смаку.

✔ Дніпропетровськ

Набираю рівно сім

Новорічним подарунком для дніпропетровців стало введення нової цифрової АТС-74. У минулому відстале щодо кількості телефонів «на душу населення» місто перетворилося, по суті, на найпередовіше в Україні. А відразу після різдвяних свят електронно-цифрові станції перейдуть на семизначні номери.

✔ Фотофакт

У столиці, в Українському домі, відкрито виставку творів уславленої художниці Марії Приймаченко, якій нині виповнилося б 90 років. На вернісаж завітала й народна артистка України Ніна Матвієнко.

Фото Володимира ФАЛІНА (ДІНАУ).

Втекти у луки, босоніж по росі

Виставки

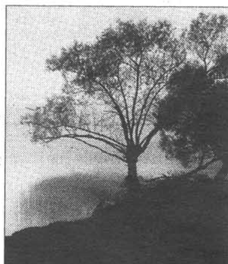
«Фотографія — мистецтво документального відображення світу, яке потребує наукової штивності, об'єктивності й точності у фіксації фактів. Але фотографія — це й мистецтво миті, красоту якої може безпомилково вгадати тільки інтуїція справжнього митця».

Це цитата з рекламного проспекту, що представляє фотовиставку народного депутата України, академіка Національної академії наук, члена Спілки художників України, почесного дійсного члена (академіка) Академії мистецтв України Володимира Семиноженка, яка триває в столичному Будинку вчених.

На знімках — розлогі пейзажі, туманний захід сонця, яскраві плями польових квітів, барвисті луки, що дихають свіжими пахощами різнотрав'я... Автор не вигадує нічого нового, не експериментує зі змістом та формою — природа на його знімках самодостатня, цілісна, мудра. А нам, дітям асфальту, серед цієї сивої міської зими до щему захотілося втекти у зелені луки, босоніж по росі.

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

Робота з виставки

Переможний заспів року

Хокей

Приємне повідомлення надійшло з Угорщини, де відбувся чемпіонат світу серед юніорів у групі В. Збірна України виявилася найсильнішою і здобула право наприкінці нинішнього року виступати в групі А. Отже, наші молоді гравці повторили успіх своїх дорослих товаришів, які восени минулого року здобули путівку до еліти світового хокею і в травні в Норвегії позмагаються з найкращими хокейними дружинами планети.

Після перемоги над норвежцями і французами на старті, про які ми вже повідомляли, українські юніори наступні свої поєдинки завершували з такими рахунками: з Німеччиною — 5:1, Латвією — 6:1, Польщею — 3:3, Данією — 7:3. А в підсумку — перше місце.

До цієї перемоги збірну України готував головний тренер Олександр Куликов. Це його дебют на такому рівні. І, бачите, який дзвінкий. Допомагали йому харків'янин Євген Гладченко та киянин Анатолій Ніколаєв.

Тепер назвемо склад переможців: **воротарі** — Андрій Каращук («Беркут-ППО», Київ), Анатолій Семенець («Крижинка», Київ); **оборонці** — Юрій Наваренко, Олег Благий, Сергій Попович (усі — «Сокіл», Київ), Олександр Злоткін, Сергій Мудрий (обидва — «Торпедо», Росія, Нижній Новгород), Роман Щербатюк («Торпедо», Росія, Ярославль), Максим Примович («Крижинка»), Євген Лобанов («Беркут-ППО»); **нападники** — Олександр Зіневич, Руслан Безщасний, Дмитро Цируль, Костянтин Касьянчук, Євген Кабанець (усі — «Сокіл»), Олександр Яковенко («Беркут-ППО»), Олександр Панченко, Артем Гніденко (обидва — «Торпедо», Нижній Новгород), Сергій Картамишев, Сергій Рублівський, Володимир Дехтяренко, Сергій Лахно (усі — «Беркут-ППО»).

СЄХЛ — перерву завершено

Ось і минула непомітно перерва між етапами чемпіонату Східно-Європейської хокейної ліги. Незабаром поновляться ці захоплюючі змагання. П'ятірка найсильніших команд: «Сокіл» (Україна, Київ), «Німан» (Білорусь, Гродно), «Полімір» (Білорусь, Новополоцьк), «Тівалі» (Білорусь, Мінськ), «Беркут-ППО» (Україна, Київ) — продовжить боротьбу за нагороди у турнірі в чотири кола.

Ще сім колективів розігрують місця з шостого по дванадцяте. Це «Юність» (Білорусь, Мінськ), «Металургс» (Латвія, Ліепая), «Крижинка» (Україна, Київ), «Сокіл-2» (Україна, Київ), «Німан-2» (Білорусь, Гродно), «Хімік-ШВСМ» (Білорусь, Новополоцьк), «Енергія» (Литва, Електринай).

Пропонуємо вашій увазі календар ігор другого етапу. 1—5 місця.

9-10 січня (субота-неділя). «Беркут-ППО» — «Сокіл», «Німан» — «Полімір». **13-14 січня** (середа-четвер). «Тівалі» — «Сокіл». **14-15 січня** (четвер-п'ятниця). «Німан» — «Беркут-ППО». **19-20 січня** (вівторок-середа). «Тівалі» — «Німан». «Беркут-ППО» — «Полімір». **24-25 січня** (неділя-понеділок). «Полімір» — «Тівалі». **29-30 січня** (п'ятниця-субота). «Полімір» — «Беркут-ППО». **3-4 лютого** (середа-четвер). «Сокіл» — «Німан». **6 лютого** (субота). «Сокіл» — «Беркут-ППО». **9-10 лютого** (вівторок-середа). «Німан» — «Тівалі». «Полімір» — «Сокіл». **14-15 лютого** (неділя-понеділок). «Тівалі» — «Беркут-ППО». **17-18 лютого** (середа-четвер). «Полімір» — «Німан». **18 лютого** (четвер). «Сокіл» — «Беркут-ППО». **20-21 лютого** (субота-неділя). «Сокіл» — «Тівалі». **22-23 лютого** (понеділок-вівторок). «Беркут-ППО» — «Німан». **27-28 лютого** (субота-неділя). «Сокіл» — «Полімір». «Беркут-ППО» — «Тівалі». **4-5 березня** (четвер-п'ятниця). «Німан» — «Сокіл». «Тівалі» — «Полімір».

У таборі суперника

Футбол

Відбувся 16-й тур чемпіонату Іспанії. Лідер — «Мальорка» — поступився на виїзді клубові «Естремадура» — 0:1. Але з 29-а очками продовжує очолювати турнірну таблицю. По 28 очок — у «Сельти» та «Валенсії». На два очка менше в «Атлетіко» (Мадрид) та «Атлетік» (Більбао). Нарешті, 6-7 місця ділять «Барселона» та мадридський «Реал» — по 25 очок.

Каталонці, до речі, розгромили на своєму «Камп Ноу» команду «Алавес» — 7:1. І їхній наставник нідерландець Луї ван Галь, якого останнім часом, кажуть, «підсиджує» на капітанському містку «Барси» його знаменитий земляк Йоган Кройфф, зовні був цілком щасливою людиною.

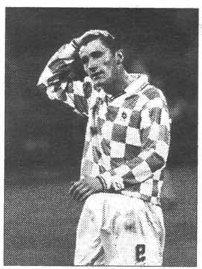
Але прихильників українського футболу і київського «Динамо» зокрема, справи «Барси» не обходять. Це вже, так би мовити, пройдений етап. Головна наша увага до «Реала» — суперника нашого «Динамо» в 1/4 фіналу Ліги чемпіонів. Так от, він на стадіоні «Сантьяго Бернабеу» в столиці Іспанії на очах 50 000 глядачів легко впорався з клубом «Тенеріфе», за який колись грав киянин Олег Саленко, — 4:0. М'ячі забили: Рауль (2,76), Йєрро (51, з пенальті), Савіо (67).

«Реал» цього разу виступав у такому складі: Ілгнер, Пануччі (Рохас, 85), Йєрро, Санчіс (Іван Кампо, 46), Ярні, Гуті, Рауль, Роберто Карлос, Зеєдорф, Савіо (Морієнтес, 78), Шукер.

У 17-у турі 10 січня «Реал» (Мадрид) зустрічається з лідером — «Мальоркою» — на його полі...

А київське «Динамо» вирушає до німецького Руйта, де продовжить підготовку і до поєдинків з мадридцями, і до другого кола національного чемпіонату.

Один із найяскравіших гравців мадридського «Реала» хорват Давор Шукер

Добірку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.
Анатолій ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора).
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 204694.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311001.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com